

การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนใน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

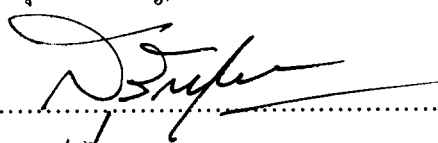
ชัชกริน เจริญศรี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

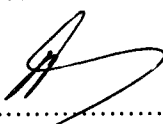
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ชัชกริน เจริญศรี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สมุทรร ชำนาญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

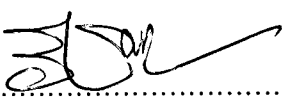
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.สมุทรร ชำนาญ)

..... กรรมการ
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

..... กรรมการ
(ดร.ชนวิน ทองแพง)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่... ๒... เดือน... มิถุนายน... พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้เพราะได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดี จาก ดร.สมุท ชำนาญ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู และ ดร.ธวิน ทองแพง กรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจึงขอขอบคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ. ดร.สุเมธ งามกนก หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดร.สถาพร พงษ์พิบูล อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และ ดร.ปรีชา กระแสร์ รองผู้อำนวยการ โรงเรียน เกาะจันทร์พิทยาคาร ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์ และความเที่ยงตรงของ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครูและนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวก ในการตอบแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณครอบครัว ญาติ พี่ น้อง ที่คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา ทำให้ผู้วิจัยทำงานวิจัย เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี ประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ส่วนใดที่มีค่าในวงการศึกษา ผู้วิจัยขอมอบความดี นี้แก่ผู้มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ชัชกริน เจริญศรี

58920834: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมทางการเรียน/ โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร/ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ชัชกริน เจริญศรี: การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (A STUDY OF STUDENT'S LEARNING ENVIRONMENT IN KOCHANPHITTHAYAKHAN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สมุทร ชำนาญ, กศ.ค., สุรัตน์ ไชยชมภู, กศ.ค. 88 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ และระดับชั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .29 ถึง .79 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way-ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe's method

ผลจากการวิจัย พบว่า

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านสังคมกลุ่มผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารที่ ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

58920834: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: LEARNING ENVIRONMENT/ KOCHANPHITTHAYAKARN SCHOOL/ UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18 CHATCHARIN CHAROENSRI: A STUDY OF STUDENT'S LEARNING ENVIRONMENT IN KOCHANPHITTHAYAKARN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18. ADVISOR COMMITTEE: SAMUT CHAMNAN, Ed.D., SURATH CHAICHOMPU, Ed.D., 88 P. 2017.

This research aimed to study the student's learning environment in Kochanphitthayakarn School under The Secondary Educational Service Area Office 18 and to compared the student's learning environment in Kochanphitthayakarn School under The Secondary Educational Service Area Office 18; classified by gender and class levels. The sample of this study was 80 secondary students in Kochanphitthayakarn School under the secondary educational service area office 18. The research instrument was a five-rating-scale. The questionnaires possessed discrimination power of .29-.79 and the reliability of .95. Statistical devices used for analyzing the data were mean, standard deviation, Correlation coefficient, t-test, and One-way-ANOVA.

The findings were as follows:

1. The environment in Kochanphitthayakarn school under The Secondary Educational Service Area Office 18 was rated at a high level ranging from instructional environment, student, socialization, building, and service respectively.
2. Comparison results concerning gender difference it showed no significant difference.
3. Comparison results concerning class level, it was found that only the instructional environment was significantly different.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	3
คำถามของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
สภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18.....	8
ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน.....	12
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	54
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
อภิปรายผล	56
ข้อเสนอแนะทั่วไป	64
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	74
ภาคผนวก ก	75
ภาคผนวก ข	79
ภาคผนวก ค	84
ประวัติย่อของผู้วิจัย	88

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและระดับชั้นของนักเรียน โรงเรียน เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559	38
4-1 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ และ ระดับชั้น ..	42
4-2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวม และรายด้าน	43
4-3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านอาคารสถานที่	44
4-4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการเรียนการสอน	45
4-5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน	46
4-6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริการ	47
4-7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ	48
4-8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น	50
4-10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น	51
4-11 การทดสอบรายคู่สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน	52
4-12 การทดสอบรายคู่สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวม	53
ค-1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	85
ค-2 ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18..	86

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามที่ได้กล่าวไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานปฏิรูป การศึกษาองค์กรมหาชน, 2542, หน้า 3) ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 7)

สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตาม ศักยภาพ สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง ใช้การได้ดี นำไปสู่ การพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด อาคารเรียน อาคารประกอบ แหล่งเรียนรู้ การบริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน ตามที่ได้กล่าวไว้ ในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 11 ตัวบ่งชี้ 11.1 สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ โรงอาหาร ห้องประชุมที่สะอาดถูกสุขลักษณะ มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ได้แก่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ พอเพียงกับผู้เรียน

และอยู่ในสภาพใช้การได้ดี มีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม ร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ภายในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 112)

สภาพแวดล้อมในโรงเรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน หรือก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะว่าสภาวะแวดล้อมทุกอย่างมีอิทธิพลเหนือจิตใจและพฤติกรรมของนักเรียน เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่การงานของทุกคนในโรงเรียน สร้างเสริมบรรยากาศในการเรียนการสอนทำให้เกิดผลสำเร็จทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย (สงข มณีแสง, 2532 อ้างถึงใน นภาพร อติศักดิ์, 2555, หน้า 3) สภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นสภาพแวดล้อมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในชั้นเรียนและสถานศึกษารวมถึงความสัมพันธ์กับครู อาจารย์มีผลต่อการเรียนรู้และเจริญเติบโต สภาพแวดล้อมเป็นตัวหล่อหลอมพฤติกรรมทางสังคมให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสภาพแวดล้อมอย่างไร มันแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่จะช่วยส่งเสริม และปลูกฝังให้นักเรียนได้เป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ความเจริญทั้งทางร่างกาย และจิตใจ อันเป็นการสร้างบุคลิกที่ดีงามแก่นักเรียน ทางด้านสื่อการเรียนการสอนนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมของครู อาจารย์ การเรียน พฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนร่วมชั้น อาคารสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนเหล่านี้ มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานของโรงเรียน (จงกล เทิดประสิทธิ์กุล, 2542 อ้างถึงใน จันทอำภา ภามัง, 2558, หน้า 2)

โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ตั้งกีดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ครูทั้งหมด 20 คน มีนักเรียน 240 คน โรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามมาตรฐานสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัด มีเป้าหมายที่จะพัฒนาระบบการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมด้วยกระบวนการสอบธรรมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ คู่คุณธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อย่างไรก็ตามโรงเรียนยังประสบปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน การสอนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน การคบเพื่อนตลอดจนการปรับตัวของนักเรียน (โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร, 2558)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อนำผลของการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียน ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน และด้านการบริการ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน และเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ และระดับชั้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงภาพรวมของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. ทำให้ทราบความแตกต่างของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่มีเพศ ระดับชั้น แตกต่าง กัน และเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ เป็นคนดี คุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

คำถามของการวิจัย

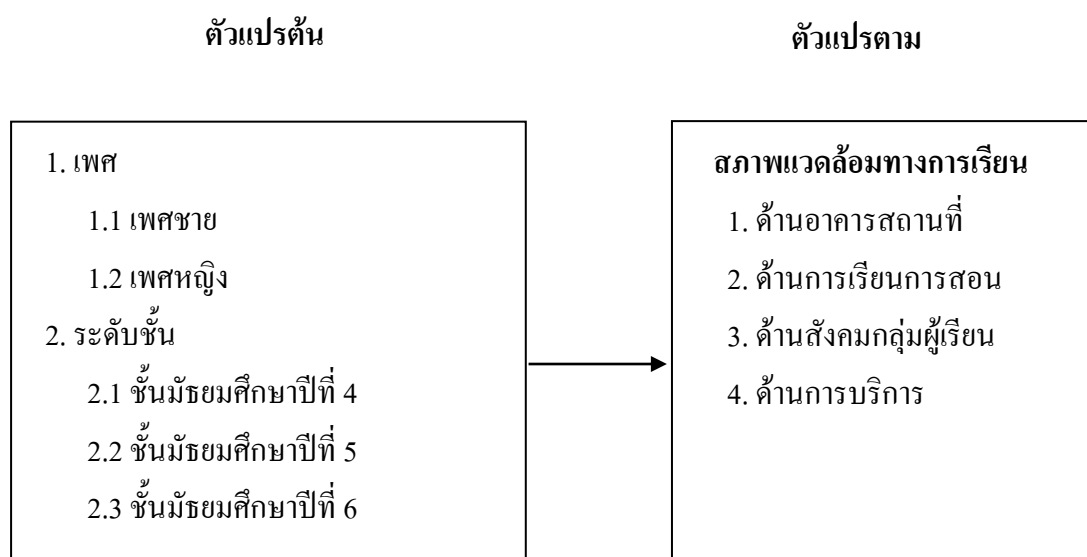
1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับใด
2. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ และระดับชั้น แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ และระดับชั้น แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตามแนวคิดของ Astin (1984, p. 15) จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านกลุ่มผู้เรียน 4) ด้านการบริการ ในการวิจัยดังภาพที่ 1-1

ภาพที่ 1-1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตามแนวคิดของ Astin (1984, p. 15) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านอาคารสถานที่
- 1.2 ด้านการเรียนการสอน
- 1.3 ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน

1.4 ด้านการบริการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 100 คน โดยมีเพศชาย 30 คน และ เพศหญิง 70 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) แล้วจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับชั้น เป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 เพศชาย

3.1.1.2 เพศหญิง

3.1.2 ระดับชั้น

3.1.2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3.1.2.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3.1.2.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านอาคารสถานที่

3.2.2 ด้านการเรียนการสอน

3.2.3 ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน

3.2.4 ด้านการบริการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพหรือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ในโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ซึ่งประกอบด้วย

1.1 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง บริเวณที่สถานศึกษาเตรียมไว้ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องสุขา ตลอดจนสภาพอาคารและลักษณะห้องเรียน อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน

1.2 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีกระบวนการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลได้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจบทเรียนได้ด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในด้านการจัดหาแหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และการสร้างความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน

1.3 สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อนักเรียนในด้านความประพฤติ เจตคติ และค่านิยม เพราะเพื่อนสามารถให้กำลังใจในเรื่องทั่ว ๆ ไป และช่วยให้เกิดความคิดและประสบการณ์ใหม่ ๆ หากสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนดี จะทำให้เกิดความรักความผูกพัน ความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.4 สภาพแวดล้อมด้านการบริการ หมายถึง ลักษณะสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้ผู้เรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัย และความสุขสบาย เช่น บริการแนะแนว บริการห้องสมุด บริการสุขภาพ บริการห้องสมุด บริการอาหารกลางวัน

2. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ในโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559

3. เพศ หมายถึง เพศของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แบ่งเป็น

3.1 เพศชาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 และมีชื่ออยู่ในทะเบียนนักเรียนเป็นเด็กชาย หรือ นาย

3.2 เพศหญิง หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 และมีชื่ออยู่ในทะเบียนนักเรียนเป็นเด็กหญิง หรือ นางสาว

4. ระดับชั้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ใน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559
  - 4.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
  - 4.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
  - 4.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
5. โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
กระทรวงศึกษาธิการ
6. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 หมายถึง หน่วยงานทาง
การศึกษาในระดับภูมิภาค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน
เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 และเพื่อเปรียบเทียบ
สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ และระดับชั้น มีความแตกต่างกัน โดยได้ศึกษา
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. สภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18

ประวัติโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร

โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร (2558, หน้า 1-4) ตั้งอยู่ เลขที่ 2 หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะจันทร์
อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โทรศัพท์
038-166255 โทรสาร 038-166255 E-mail kochanpittayakarn@hotmail.com

เปิดสอนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เนื้อที่ 60 ไร่ เขตพื้นที่
บริการ อำเภอเกาะจันทร์ ปัจจุบัน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ตั้งอยู่ เลขที่ 2 หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี โดยมิ
การจัดแผนชั้นเรียนเป็น 4-4-4 / 2-2-2 รวม 18 ห้องเรียน

โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร มีเนื้อที่ประมาณ 60 ไร่ อาคารเรียนและอาคารประกอบ
ดังนี้ อาคารเบ็ดเสร็จ ก, ข, ค อาคารเรียนแบบ 424 ล (พิเศษ) จำนวน 1 หลัง อาคารหอประชุม
โรงอาหารแบบ 100/27 จำนวน 1 หลัง โรงอาหาร จำนวน 1 หลัง เรือนพยาบาล จำนวน 1 หลัง
เรือนปกครอง จำนวน 1 หลัง สนามบาสเกตบอล 2 สนาม สนามตระกร้อ 2 สนาม สนามฟุตบอล

1 สนาม บ้านพักครู 2 หลัง มีนักเรียน 240 คน ข้าราชการครู 20 คน ครูจ้างสอน 2 คน พนักงาน
บริการ 2 คน (รายงานประจำปีของสถานศึกษา, 2558, หน้า 1)

อักษรย่อ “ก.จ.พ.”

ปรัชญา “ความเป็นเลิศทางวิชาการ คุณธรรม คุณภาพชีวิต”

คติธรรม “ทนุโต เสฏโฐ มนุสเสสุ” (บุคคลที่ฝึกดีแล้วย่อมเป็นผู้ประเสริฐในหมู่มนุษย์)

คำขวัญ “ลูก ก.จ.พ. ตั้งใจเรียน เพียรทำดี มีวินัย ห่างไกลยาเสพติด”

สีประจำโรงเรียน “เหลือง-ฟ้า”

สีเหลือง หมายถึง คุณธรรม จริยธรรม ความเป็นไทย

สีฟ้า หมายถึง ความกว้างไกล ความก้าวหน้า ทันสมัย ในยุคสื่อสารไร้พรมแดน

ดอกไม้ประจำโรงเรียน “ดอกบัว”

ต้นไม้ประจำโรงเรียน “ต้นจันทน์”

วิสัยทัศน์ (Vision) “ผู้เรียนมีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม เลิศล้ำวิชาการ ประสาน
ชุมชน ทุกคน สุขภาพดี รักยคนตรีศิลปวัฒนธรรม”

อัตลักษณ์ “มีระเบียบ วินัย”

ลักษณะที่แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์

- ทุกอย่างก้าวยึดมั่นในกฎระเบียบ
- ควบคุมตนเองโดยตนเอง (วินัยภายใน, วินัยภายนอก)

เอกลักษณ์ “ความสะอาด”

- สะอาดกาย
- สะอาดวาจา
- สะอาดใจ
- สะอาดสิ่งแวดล้อม

มาตรการส่งเสริม

1. ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้วยกระบวนการสอบธรรมศึกษาเรื่อยละเรื่อยทุกระดับชั้น
ทุกปีการศึกษา

2. ส่งเสริมกระบวนการสร้างทักษะชีวิตด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. พัฒนาระบบการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ และพัฒนาผู้

มาตรฐานสากล

ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน

Wallbery (1987, p. 533) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมทางการเรียนไว้ว่า สภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรมหรือสภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยา หากมองกันให้แคบลงใน ระดับห้องเรียน สภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยา คือ บรรยากาศของชั้นเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนกลุ่ม ของสังคมที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้นั่นเอง

McVey (1989, p. 124) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านกายภาพ ประกอบด้วย แสงสว่าง สี เสียง บริเวณที่ว่างเฟอร์นิเจอร์ และลักษณะของสถานที่ที่ใช้เรียนรู้ ส่วนสภาพแวดล้อม ที่เป็นนามธรรม หรือสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา คือ บรรยากาศของชั้นเรียน

Harold (1964, p. 233) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมสถานศึกษา หรือ สถาบันอุดมศึกษาว่า หมายถึง ระบบการศึกษา ระบบการปกครอง และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะ และความสามารถ

Hoy and Miskel (2001, p. 28) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อม คือ ทุกสิ่งอย่างที่อยู่ ภายนอกองค์กรแต่ไม่เหมือนกับระบบทางร่างกาย (Physical systems) ระบบสังคม (Social systems) เป็นระบบเปิด ดังนั้นขอบเขตของระบบสังคมจึงมีความไม่ชัดเจนมากกว่าระบบทาง ร่างกาย และสภาพแวดล้อมในระบบสังคมจะแทรกซึมลงลึกลงไปง่ายกว่า ไม่ต้องสงสัยเลยว่าทำไม สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จึงมีบทบาทที่สำคัญของสถานศึกษา เพราะสภาพแวดล้อมเป็น แหล่งทรงพลังของระบบการศึกษา เป็นแหล่งทรัพยากร ค่านิยม เทคโนโลยีความต้องการ และความเป็นประวัติศาสตร์ที่บีบบังคับ และสร้างโอกาสในการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษา

ราตรี ฤกษ์วงศ์ (2548, หน้า 11) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมในโรงเรียนว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงจนเป็นการเรียนรู้ตามหลักทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาที่มีการศึกษาถึง เรื่อง พันธุกรรมสิ่งแวดล้อม ทำให้ทราบว่า นอกเหนือจากลักษณะต่าง ๆ ที่คนได้รับการถ่ายทอด ทางพันธุกรรม ทำให้คนแตกต่างกันแล้วยังมีอิทธิพลอื่นอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่สำคัญ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู การคบเพื่อน การสังคม การศึกษา การสมาคม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ดินฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร น้ำ สื่อมวลชน โรคภัยไข้เจ็บอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมของคนมีการเปลี่ยนแปลงไปทางที่ดีหรือไม่

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550, หน้า 19) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบ และมี

บรรยากาศที่ดี มีความปลอดภัย มีวัตถุประสงค์เสริมสร้างการพัฒนา และเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

บุญกล้า ปลื้มอารมณ์ (2551, หน้า 13) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

อนันต์ นามทองตัน (2554, หน้า 7) ได้ให้ความหมาย สิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัด สิ่งแวดล้อม ล้อมรอบ ๆ ตัวสมาชิกในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้มีผลทำให้เกิดความ โน้มเอียงไป กับสภาพแวดล้อมนั้น เกิดความรู้สึกละที่สนใจต่อโรงเรียนทั้งทางบวกและทางลบ ความรู้สึกใน ทางบวกจะทำให้เกิดความประทับใจ อบอุ่นใจและพอใจความรู้สึกมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ ตลอดจนมีความภาคภูมิใจที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นสมาชิก ส่วนทางลบนั้นทำให้รู้สึกเบื่อหน่าย หมางเมิน เกิดความเฉยชา ปราศจากความเป็นเจ้าของ

เชวง โนม เพ็ญโชติรส (2555, หน้า 17) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมทางการเรียนว่า ลักษณะต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวนักเรียน รวมทั้งสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนของนักเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์ สร้างขึ้น ทำให้นักเรียนมีการรับรู้ มีความประทับใจต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียน

ยุวดี จำปาไชย (2555, หน้า 16) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมทางการเรียนว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง ลักษณะใด ๆ ของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการเรียนของ นักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือ เกิดจากการสร้างขึ้นของมนุษย์ สภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นส่วนสำคัญต่อการเรียนการสอน ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้ เกิดความรักและหวงแหนต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียน

Astin (1971, p. 3) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม ตามความหมายของพจนานุกรม (Webster's new collegiate dictionary) หมายถึง การรวมตัวของสภาพภายนอกที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและพัฒนา อินทรีย์ ส่วนคำว่า สภาพแวดล้อมโรงเรียน (School environment) หมายถึง ลักษณะใด ๆ ก็ตามของ โรงเรียนเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่มีศักยภาพและมีอิทธิพลต่อนักเรียน

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ภายในสถานศึกษา ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งส่งผลต่อ พฤติกรรมการเรียนรู้ และพฤติกรรมของนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ถ้าโรงเรียนมี สภาพแวดล้อมที่ดีจะส่งผลต่อความรู้สึกของสมาชิกในทางที่ดี ไม่ว่าจะเป็นด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน หรือด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ถ้าสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ดีก็อาจจะส่งผล ต่อพฤติกรรมในทางลบของสมาชิก ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้สึก การเรียนรู้ต่าง ๆ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน

สภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนั้น จึงมีแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน แต่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยยึดทฤษฎีของ Astin (1984, p. 15) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผลต่ออิทธิพลทางการเรียนของนักเรียน 4 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน และสภาพแวดล้อมด้านการบริการ

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

Seager (1961, pp. 5-6) กล่าวถึง การวางแผนผังโรงเรียนที่ดีสำหรับโครงการในปัจจุบัน ควรมีการวางแผนผังโดยคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ 1) ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสม ในแง่ของชุมชน และโรงเรียนอื่น ๆ และกว้างขวางพอเหมาะกับโครงการในปัจจุบัน รวมทั้งต้องสามารถจะขยายได้ในอนาคต 2) ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสม สวยงาม และสามารถใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมกลางแจ้ง และนันทนาการได้มากที่สุด 3) วางแผนผังให้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อได้เหมาะสมกับความต้องการในการศึกษาด้านต่าง ๆ 4) จัดส่วนที่เงียบสงบและอีกที่ก็ให้แยกจากกัน รวมทั้งอาจารย์ฝ่ายสอน และฝ่ายธุรการควรแยกให้เป็นสัดส่วน 5) ควรอยู่ในที่ที่ก่อให้เกิดจรรยาบรรณน้อยที่สุด 6) ควรจัดการจราจรทางรถยนต์ให้แยกจากทางเท้าและจักรยาน 7) จัดให้มีทางระบายตามธรรมชาติและแสงสว่างอย่างดีที่สุด 8) สร้างด้วยวัสดุที่เลือกสรรมาอย่างดีทนทานและราคาพอสมควร 9) ภายในตึกเรียนควรจัดวางวัสดุไว้ให้เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอย มีความสวยงาม สะดวกสบายและเป็นประโยชน์

Astin (1971, p. 308) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับบริเวณ โรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน รวมทั้งสื่อ วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ เป็นสิ่งชี้วัดถึงลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ได้แก่ สภาพอาคาร สถานที่ที่มีความสะอาด สวยงาม มีระเบียบเรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ มีความสะดวกสบาย มีการจัดตกแต่งให้สดชื่นด้วยสวนหย่อม ที่พักผ่อนหนังสือ รมไม้ ครู อาจารย์ นักเรียน รู้จักการต้อนรับ ยิ้มแย้มแจ่มใส

Astin (1986, p. 84) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น เช่น บริเวณสภาพพื้นที่ของสถานที่ตั้งอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด โรงอาหาร ห้องพยาบาล สนามกีฬา สถานที่พักผ่อน การตกแต่งอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของนักเรียน

McVey (1989, p. 124) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านกายภาพ ประกอบด้วย แสงสว่าง สี เสียง บริเวณที่ว่างเฟอร์นิเจอร์ และลักษณะของสถานที่ที่ใช้เรียนรู้ ส่วนสภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรม หรือสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา คือ บรรยากาศของชั้นเรียน

ถาวร สารวิทย์ (2523, หน้า 13-16 อ้างถึงใน เกศินี เครือนาค, 2555, หน้า 25) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ทำให้เกิดบรรยากาศในสถานศึกษาที่ดี คือ

1. แสงสว่าง การเรียนการสอนต้องใช้สายตา ความสว่างของห้องเรียนที่ทั่วถึง จึงจำเป็นที่สุด ห้องเรียนหรือบริเวณสถานศึกษาจะประกอบด้วยวัสดุ สี ใด หรือขนาดใดก็ตามความสว่างที่สามารถกระจายไปทั่วบริเวณจะเป็นสิ่งที่ดีที่สุด แสงสว่างมี 2 ชนิด คือ แสงธรรมชาติ และแสงสว่างจากดวงไฟประดิษฐ์ สถานศึกษาที่เปิดสอนในเวลาปกติ คือ เวลากลางวัน ถ้าสามารถอาศัยแสงสว่างจากธรรมชาติก็จะเป็นแสงสว่างที่ดีที่สุด แสงธรรมชาติหากสามารถผ่านเข้ามาประมาณร้อยละ 20 ของพื้นที่ห้องเรียน ส่วนแสงประดิษฐ์ คือ แสงไฟฟ้าเข้ามาช่วยในการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงความใกล้เคียงธรรมชาติที่ได้รับอยู่ตามปกติ

2. สี สีที่ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง ช่วยทำให้อาคารหน้าอยู่ สามารถพรางตาในสิ่งที่บกร่อง ช่วยในเรื่องแสงสว่าง รวมทั้งให้ความรู้สึกสบายตา และรักษาสุขภาพความสะอาดของผู้ใช้อาคาร การใช้สีควรเลือกให้เหมาะสมกับลักษณะของอาคาร ห้องเรียน และประโยชน์ใช้สอยจากอาคารนั้น เช่น ห้องเรียนควรเลือกสีธรรมดาที่ให้ความสว่างกับห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สำนักงาน ห้องพักรู เป็นบริเวณที่ต้องใช้ตลอดเวลาในการทำงาน ควรใช้สีที่เป็นบรรยากาศที่อบอุ่น ส่วนสีที่ทาภายนอกอาคารควรใช้สีที่ไม่ตกซีดง่าย สีทาภายนอกส่วนใหญ่แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ส่วนหลังคา ตัวอาคาร และส่วนที่เป็นฐานอาคาร ทั้งสามส่วนนี้ต้องกลมกลืนกัน นิยมใช้สีอ่อนแต่ให้เย็นตา

3. เสียง โดยทั่วไป เสียงที่ดังเกินไปจะทำให้ประสาทเกิดความตึงเครียด เสียงที่ดังเกินไป คือ มีความดังตั้งแต่ 140 เดซิเบล ขึ้นไป ทำให้เสียสุขภาพ เสียงภายในห้องเรียนที่เหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับกิจกรรมภายในห้องเรียน ขนาดห้องเรียน ความดังของเสียงที่ต้องการจะได้ยินจริง ๆ ความดังของเสียงจากจุดต่าง ๆ จะไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับระยะห่างจากแหล่งเสียง ห้องเรียนควรพัฒนาให้ห่างจากถนนใหญ่ที่มีเสียงรบกวนหากเป็นความจำเป็นของสถานที่ ควรหาทางลดเสียง เช่น การใช้ผ้าม่านทำเป็นระบายห้อง การหากล่องหนังสือวางตามผนัง การแก้ไขควรปรึกษาผู้ที่มีความชำนาญทางด้านเสียง

4. เครื่องตกแต่งหรือการใช้เครื่องเรือนเครื่องใช้ในสถานศึกษา การเลือกซื้อควรคำนึงถึงคุณค่า และความเหมาะสมกับแผนการศึกษาของสถานศึกษา เพราะเครื่องเรือน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีความสัมพันธ์กับลักษณะวิชาที่สอน ระดับอายุ จำนวนนักเรียนนักศึกษาในแต่ละชั้นเรียน จึงควร

จะได้ศึกษาให้เหมาะสมกับกิจกรรมของห้องเรียนและผู้ใช้ มีส่วนช่วยปรุงแต่งบรรยากาศในการเรียนรู้ได้มากที่สุด ก่อนพิจารณาเลือกซื้ออุปกรณ์จะต้องแยกพิจารณาเป็นรายห้องเรียนว่ามีความต้องการ และมีความจำเป็นมากเพียงไร โดยพิจารณาจากพื้นที่ที่อยู่ กิจกรรมที่จัดขึ้น วิธีการจัดกิจกรรม และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

5. การถ่ายเทอากาศในห้องเรียนจำเป็นต้องมีอากาศถ่ายเทได้ดี เพราะมีนักเรียนนักศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก อาคารที่มีการระบายอากาศไม่ดีจะทำให้ผู้เรียนเกิดความอึดอัดไม่สบาย และติดเชื้อโรคง่าย หากอาคารเรียนร้อนอบอ้าวจะทำให้เหนื่อยล้า หงุดหงิดได้ง่าย การเรียนไม่ดี เพราะขาดความตั้งใจ

อรพันธุ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2533 อ้างถึงใน สุริยวิสา นิธิมาพงศ์ไท, 2555, หน้า 25) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะ ทางสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ ซึ่งมีลักษณะเด่น ๆ อยู่ 8 ประการ คือ 1) ที่นั่งนักเรียนห่างพอเหมาะที่จะอ่านหนังสือบนกระดานได้ 2) ห้องเรียนมีแสงสว่างและระบายอากาศ 3) มีห้องสมุดและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้ให้นักเรียนใช้ค้นคว้า 4) ขนาดของโต๊ะ เก้าอี้ พอเหมาะกับตัวนักเรียน 5) ที่นั่งในห้องเรียนมีครบตามจำนวนนักเรียน 6) สภาพอากาศในห้องเรียนไม่ร้อนอบอ้าว 7) สภาพห้องเรียนส่วนใหญ่สะอาด สงบ 8) มีบริการถ่ายเอกสารและการพิมพ์

วัลลภ กันทรัพย์ (2535, หน้า 24 อ้างถึงใน มะณี จันทร์โสภา, 2558, หน้า 21) กล่าวว่า สิ่งที่โรงเรียนควรจัดให้มี หรือดูแลเอาใจใส่เป็นอันดับแรก ๆ และเห็นด้วยตาเปล่า (Visible) คือ 1) โรงอาหารหรือสถานที่รับประทานอาหาร อันจะก่อให้เกิดความสำเร็จแก่นักเรียน คือ มีอาหารที่ดี รับประทาน เป็นการเสริมสร้างสุขภาพพลานามัยและมีการฝึกสุขนิสัยในการกินตลอดจนการรักษาความสะอาดที่เกี่ยวกับการกิน 2) สถานที่เล่นกีฬา หรือสถานที่พักผ่อนในยามว่าง สามารถช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องการพักผ่อนได้เล่นระหว่างพักเรียน เป็นการคลายเครียด ได้ฝึกสุขนิสัยทางกีฬา และส่งเสริมสุขภาพ 3) ห้องสมุดอาจอยู่ในรูปมาตรฐานหรือในรูปมุมหนังสือหรือรูปใด ๆ ก็ได้ตามความเหมาะสมซึ่งห้องสมุดจะเอื้ออำนวยแก่เด็กนักเรียน คือเสริมสร้างความรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน และได้ผ่อนคลายความตึงเครียด

มาริสา ธรรมะ (2545, หน้า 16) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ คือ การสร้างอาคารสถานที่ ตลอดจนการจัดห้องเรียน ต้องมีความเป็นระเบียบน่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมหรือเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และความเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งการจัดสภาพภายนอกห้องเรียน เช่น สนาม สภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ สวนหย่อม สนามกีฬา เครื่องเล่นสนาม ที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดมีความเหมาะสม กับที่ตั้งของ

โรงเรียน ตลอดจนการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ประดับ เพื่อเป็นการเพิ่มความร่มรื่นสวยงามจำเป็น อย่างยิ่งที่จะต้องให้ความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในโรงเรียน ทั้งด้านการระดมความคิด การก่อสร้าง การตกแต่ง ตลอดจนการบำรุงรักษา เพื่อเป็นศูนย์รวมจิตใจของสมาชิก

พิทักษ์ สมาน (2547, หน้า 29) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ที่เป็นของ สถานศึกษาแต่ละด้านนั้นเป็นส่วนสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นประชากร ที่ดีของชาติให้เป็นผู้มีคุณธรรม คุณภาพทั้งด้านวิชาการ และการพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อให้นักเรียน จบการศึกษาออกไปแล้วอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเอาใจ ใส่ต่อสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างจริงจัง เช่น ด้านการเรียนการสอนก็ควรจะทำ ความสะดวกในเรื่องการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอนตลอดกระทั่ง การจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน นอกจากนี้ ด้านอาคารสถานที่ นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เพราะความปลอดภัยจากการใช้อาคาร สถานที่ และ โรงฝึกงานอาจก่ออุบัติเหตุหรืออันตรายได้มากที่สุด รวมไปถึงการบริหาร ด้านสวัสดิการต่าง ๆ เช่น น้ำดื่ม น้ำใช้ สถานที่พักผ่อน ห้องน้ำห้องส้วมควรอยู่ในความเอาใจใส่ ของผู้บริหารตลอดเวลา

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้สภาพแวดล้อม ทางการเรียนดีและมีความเหมาะสม เป็นส่วนสำคัญต่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน วิชาการและพัฒนาบุคลิกภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้มีความประทับใจ การสร้างอาคารสถานที่ ตลอดจนการจัดห้องเรียนต้องมีความเป็นระเบียบ สะอาดสวยงาม และอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีการพัฒนาไปในทางที่ดี

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

Astin (1971, p. 67) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอด ความรู้และทักษะแนวความคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดให้ปรากฏในตัวผู้เรียนกระบวนการ ดังกล่าวอาจรวมถึงวิธีการในการถ่ายทอดการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนและครูผู้สอน องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงานคือการจัดห้องเรียน บรรยากาศในการเรียน การสอน คุณภาพของผู้สอนวิธีการสอน หลักสูตร เจตคติที่ดีของครูผู้สอนต่อวิชาที่สอน

Romine (1974, pp. 139-143) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี มีดังนี้

- 1) บุคลิกภาพของผู้เรียน ผู้สอนควรมีความกระตือรือร้น มีอารมณ์ขัน มีความสนใจ ที่จะสอนเป็นกันเองกับนักเรียน 2) การเตรียมการสอน ผู้สอนควรเตรียมการสอนอย่างดี ชี้แจงให้ ผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ 3) การเสนอเนื้อหา

ครูควรอธิบายชัดเจน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดสามารถใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ทำเรื่องยากกลายเป็นเรื่องง่าย 4) การประเมินผล ผู้สอนควรประเมินผลเป็นขั้น ๆ เพื่อเสริมแรงทางการเรียน เช่น แจ้งให้ผู้เรียนทราบผลสอบโดยเร็ว และให้กำลังใจผู้เรียน 5) การรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอนควรรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน และประเมินผลตนเองเสมอ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

อรพินธุ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2533 อ้างถึงใน สมฤทัย รอดพูนพงศ์, หน้า 41) กล่าวว่า พฤติกรรมของครูมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนต่อนักเรียนอย่างมาก และมีลักษณะที่เด่น นักเรียนมีความสนใจ ได้แก่ 1) ครูแต่งกายเรียบร้อย 2) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาดี 3) ควบคุมชั้นเรียนได้ดี 4) พูดเสียงดังฟังชัด 5) ยิ้มแย้มแจ่มใสและเป็นกันเองกับนักเรียน 6) ใจดีมีเหตุผล 7) ใช้วาจาสุภาพอ่อนโยนกับนักเรียนเสมอ 8) เตรียมการสอนอย่างดีทุกครั้ง 9) ใช้สื่อการสอนเสมอ 10) เข้าสอนตรงเวลาทุกครั้ง 11) มีบุคลิกที่น่านับถือเป็นแบบอย่าง 12) อธิบายเนื้อหาได้แจ่มแจ้ง 13) รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 อ้างถึงใน เกศินี เกรือนาถ, 2555, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ 1) หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการ และการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งหมายไว้ 2) หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) เช่น ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ 3) หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

กรมวิชาการ (2543 หน้า 2) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของผู้เรียนทุกด้านได้มากที่สุดคือ “ครู” แม้ว่าคุณภาพของเด็กและเยาวชนจะมีรากฐานมาจากการอบรมเลี้ยงดูให้มีพัฒนาการไปในทางที่ดีอย่างต่อเนื่อง และบางครั้งอาจจะต้องมีการแก้ไขข้อบกพร่อง

ความเชื่อและค่านิยมบางอย่างที่ไม่ถูกต้องเสียก่อน เพื่อสร้างแนวคิดที่ถูกต้อง ปลุกฝังค่านิยมที่ดีงามควบคู่ไปกับการให้ความรู้ และจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนภายใต้สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ เกื้อกูลต่อการปฏิบัติจริงตามธรรมชาติของผู้เรียน ดังนี้ ครูจึงเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์เป็นบุคคลที่จะเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ให้เกิดความรักและศรัทธาที่จะเรียนรู้ อยากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกชั้นตอนอย่างแท้จริง ดังนั้น ครูนับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการปลุกฝังเจตคติ ค่านิยม และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ความกระตือรือร้นของครู ความสนใจ ความเอาใจใส่ในการสอน การแสวงหาความรู้อยู่เป็นนิจ การมีจิตใจดีงาม ความสุภาพอ่อนโยน ทั้งเสียงและบุคลิกที่ดีจะช่วยโน้มน้าวจิตใจของนักเรียนให้เอาแบบอย่างครู และจะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ด้วยความกระตือรือร้น มีชีวิตชีวาไปด้วย

วิรัตน์ บัวขาว (2543, หน้า 24) ได้กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข คือ 1) อารมณ์ขันกับการสอน การสอดแทรกอารมณ์ขันมีความจำเป็น เอกลักษณะของคนไทย อย่างหนึ่ง คือ รักสนุก ชอบเล่น มีอารมณ์ขัน เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งสามารถศึกษาได้จากสารคดีศิลปประจําภาคต่าง ๆ ไม่ว่าจะ ลำตัด หนังตะลุง ลิเก เป็นต้น คณะใดมีมุขตลก สอดแทรกอารมณ์ขัน เพราะเสียงหัวเราะเป็นผลของความสุข 2) เริ่มเรียนจากง่ายไปยาก คำเนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน สอนจากสิ่งที่ใกล้ตัวและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนดูดซับได้เร็วกว่า 3) วิธีสอนหลากหลาย ยืดหยุ่นเหมาะสมกับลักษณะธรรมชาติ เพราะไม่มีวิธีการสอนแบบใดเป็นวิธีสอนที่ดีที่สุด ผู้สอนควรมีเอกราชทางความคิดและออกแบบวิธีสอนได้ความคิดที่จะสอนแบบเดียวกันทั่วโลกกับแคบเกินไป จำกัดเกินไป 4) กิจกรรมการเรียนการสอน ควรให้ครูผู้สอนดำเนินการได้หลากหลายวิธีปรับเปลี่ยนยืดหยุ่นได้ตามสภาพ และเน้นให้ผู้เรียนสนุกสนานตื่นตื้นเร้าใจ กระตุ้นให้เกิดความคิด จินตนาการ ได้ปฏิบัติจริง ค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง 5) สื่อการสอน ควรนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ตามสมควรแห่งยุคสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วัสดุทัศน เป็นต้น

กองวิจัยการศึกษา (2545, หน้า 48) กล่าวว่า วิจัยวิธีการสอนของครูสอนดี พบว่า ครูสอนดีมีพฤติกรรมการสอนสอดคล้องกับแนวความคิดของกรมวิชาการที่กล่าวถึงวิธีการสอนของครูที่ครูเก่ง คือ ครูสอนดีได้สอนวิชาที่ตนเองถนัดและชอบ จึงมีความลุ่มลึกในเนื้อหา ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคุณภาพ จะเห็นว่าก่อนสอนครูสอนดีได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนการสอนและมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น

มาริสา ธรรมะ (2545, หน้า 24) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนนั้นจะมีลักษณะสำคัญ เช่น พฤติกรรมของครู วิธีการสอน โดยใช้สื่ออุปกรณ์ ตลอดจนการสร้างทัศนคติ

มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน นักศึกษา สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และใช้เป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิตต่อไป

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545, หน้า 213-215) ได้กล่าวว่า หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีหลักการ ดังนี้ 1) ปรับความคิดของครูให้มองผู้เรียนบนพื้นฐานแห่งความรัก ครูควรมองว่าผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้ ครูเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน และพร้อมเอื้ออำนวยความสะดวกจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิด ได้ลงมือปฏิบัติจริงพร้อมครูให้คำปรึกษาให้กำลังใจ เสริมแรงให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นว่าตนเองมีศักยภาพในการเรียนรู้ ในเชิงพหุปัญญาไม่ด้านใดก็ด้านหนึ่ง 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ยึดหลักการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงสุด นั่นคือ จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง และภาคภูมิใจในการผลการปฏิบัติ 3) การยึดชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นหลักในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการคิดเชิงระบบ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีรูปแบบการคิดของตนเอง ค้นพบตนเอง 4) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล และหลักการเรียนในเชิงพหุปัญญา การจัดประสบการณ์โดยใช้คุณธรรมนำความรู้ บูรณาการคุณธรรมในการจัดประสบการณ์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ถือว่าครูทุกคนมีหน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนให้ประพฤติตนยึดหลักคุณธรรมและพัฒนาตนให้มีค่านิยมอันพึงประสงค์

พระมหาอำนาจ ครอบบุญ (2547) กล่าวว่า มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชให้ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่ดีว่า ผู้สอนจะต้องมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า โดยการจัดทำแผนการสอน และสื่อการเรียนไว้ให้พร้อม ทั้งนี้ เพราะกิจกรรมการเรียนการสอนมีประโยชน์หลายประการ คือ 1) ช่วยสนองความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนอย่างทั่วถึง 2) ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และสนุกสนาน น่าสนใจ 3) ช่วยสนองพัฒนาการทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา 4) ช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็นลักษณะสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ดี (Ideal learning environment) จะต้องเป็นสิ่งแวดล้อมทางการเรียนของสถานศึกษาในจิตภาพที่น่าจะเป็น จึงจะเป็นสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ดี นอกเหนือจากสิ่งที่จำเป็นพื้นฐานของการศึกษาแล้ว สามารถสรุปได้ดังนี้ (พระมหาอำนาจ ครอบบุญ, 2547, หน้า 26-28)

1. ด้านผู้เรียน สถานศึกษาที่มีสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ดีผู้เรียนต้องมีโอกาส ดังนี้
  - 1.1 สามารถเข้าถึงข้อมูลหรือสารสนเทศเพื่อสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาที่ประสบในชีวิตจริงได้
  - 1.2 ทำงานร่วมกัน เพื่อการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความคิด
  - 1.3 พัฒนาความสามารถของตนเองได้เต็มศักยภาพที่ตนมีอยู่

- 1.4 เรียนรู้ได้ทุกเรื่องตามที่ต้องการโดยไม่มีข้อจำกัด
- 1.5 สร้างค่านิยมที่ดีของการเป็นผู้ใฝ่รู้ มีวินัย จริยธรรม และคุณธรรม
2. ด้านผู้สอน สถานศึกษาที่มีสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ดี ผู้สอนต้องสามารถทำได้ ดังนี้
  - 2.1 เป็นผู้สามารถชี้แนะ แนะนำ การแสวงหาความรู้ และช่วยเหลือการเรียนรู้ด้วยการมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน
  - 2.2 ทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษนำไปสู่ความเป็นเลิศ
  - 2.3 ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยอย่างเสรี เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และประสบการณ์ที่หลากหลายให้กับผู้เรียนได้อย่างไม่มีข้อจำกัด
  - 2.4 ออกแบบหลักสูตรและการสอนให้เชื่อมโยงหรือประสานกันระหว่างเนื้อหาวิชาในแต่ละสาขาวิชาให้ผู้เรียนมองเห็นองค์รวมของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมที่เป็นอยู่ในแต่ละสาขาวิชาให้ผู้เรียนมองเห็นองค์รวมของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมที่เป็นอยู่
  - 2.5 มีเงินสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์ในการเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ ศึกษา ดูงาน ตลอดจนการวิจัย เพื่อสามารถพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน
  - 2.6 เข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศ ตลอดจนการใช้เครื่องมือในการสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ E-mail คอมพิวเตอร์ ได้อย่างสะดวกตลอดเวลา
3. ห้องเรียน ลักษณะของห้องเรียนในสถานศึกษาที่มีสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ดีควรมีลักษณะดังนี้
  - 3.1 มีอุปกรณ์ที่สามารถนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ได้ครบถ้วน เช่น โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับโลกภายนอกห้องเรียนได้
  - 3.2 มีฐานข้อมูลและแหล่งอ้างอิงไว้ให้ใช้ได้ทันทีในการสืบค้นข้อมูลและการทำการวิจัย เช่น อุปกรณ์สืบค้นข้อมูลระยะไกลด้วยคอมพิวเตอร์ สารานุกรมและพจนานุกรมในสาขาวิชาต่าง ๆ
  - 3.3 ต้องเป็นห้องเรียนที่สามารถให้ออกาสในการเรียนเป็นกลุ่มเล็ก เป็นรายบุคคล และมีคอมพิวเตอร์ไว้สำหรับการเรียนในระดับกลุ่มย่อยด้วย
  - 3.4 มีห้องที่สามารถบรรจุผู้เรียนเป็นจำนวนมากได้ พร้อมกับอุปกรณ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนกับกลุ่มเรียนขนาดใหญ่ได้
  - 3.5 ห้องเรียนออกแบบเพื่อไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างสบายทั้งการควบคุมอุณหภูมิ แสง และเสียง ตลอดจนการวางระบบที่เป็นพื้นฐานจำเป็นสำหรับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
  - 3.6 ห้องเรียนต้องสามารถให้การเรียนรู้ด้วยสื่อประสม (Multimedia) ได้
4. สถานศึกษา บรรยากาศทางการเรียนที่ดีของสถานศึกษาควรมีลักษณะ ดังนี้

4.1 เปิดบริการให้นักศึกษา และประชาชนได้เข้ามาใช้เป็นแหล่งศึกษาและค้นคว้าได้ตลอดจนเวลาที่เปิดทำการ และเวลาที่ปิดทำการควรมีช่วงเวลาเช้า เย็น และสุดสัปดาห์ด้วย

4.2 มีกิจกรรมทางวิชาการเพื่อการเรียนการสอนตลอดปี และมีการจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น

4.3 มีความสะอาด ร่มรื่น และมีการบำรุงรักษาอาคาร อุปกรณ์ และเครื่องใช้ให้สามารถใช้ได้ตลอดเวลา

4.4 เป็นศูนย์รวมของผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สามารถให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนได้

5. ผู้ปกครองของนักเรียนในสถานศึกษาที่มีบรรยากาศทางวิชาการหรือสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ดีนั้น ผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น และถือเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบร่วมกับสถานศึกษาในการให้การศึกษาแก่นุตรธิดาของตน

ปราณี สนิทวงศ์ (2515 อ้างถึงใน สุกัญญา นุ้ยแมนเนตร, 2555, หน้า 10) ได้เสนอแนะพฤติกรรมในการสอนที่ครูพึงมี ดังนี้ 1) ครูต้องเตรียมการสอนมาอย่างดี 2) สอน โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียน แสดงความคิดเห็นร่วมกันและแก้ปัญหา 3) ให้เด็กได้เรียนด้วยการกระทำ เพื่อให้รู้เห็นได้ด้วยตนเอง 4) การสอนควรเริ่มด้วยปัญหาที่เด็กสนใจ เด็กจะได้รู้จักแก้ปัญหา และเกิดความเข้าใจ 5) ครูต้องคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กในวัยต่าง ๆ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลความสามารถ ประสบการณ์เดิม เนื้อหาบทเรียน เพื่อที่จะได้ใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม 6) สอนโดยใช้อุปกรณ์การสอน ฝึกให้เด็กสังเกต พิจารณาหาเหตุผล และเชื่อมั่นในตนเอง 7) สอนให้เด็กกองงามทั้งความรู้ ทักษะ ทักษะคิด อุปนิสัย และประพฤติดีงาม 8) สอนให้เด็กเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์ 9) สอนให้รู้จักการวัดผลด้วยตนเอง

วิโรจน์ จำปาทอง (2551, หน้า 15) ได้กล่าวถึง เรื่องการเรียนการสอนไว้ ดังนี้ ในเรื่องภูมิหลังประสบการณ์ ลักษณะนิสัย รูปแบบการเรียนรู้ ฉะนั้น ในเรื่องการเรียนรู้จึงควรให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความก้าวหน้าไปตามความสามารถของตน กิจกรรมเสริมให้การเรียนมีสมรรถภาพได้ส่วนหนึ่ง คือ การจัดหน่วยการเรียนการสอนสำเร็จรูป หรือ โมดูล เพราะ โมดูลเป็นการสอนมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องไปศึกษาค้นคว้าที่อื่นอีก หน่วยการเรียนการสอนแต่ละหน่วยมีคำแนะนำ จุดมุ่งหมายในการทดสอบก่อนเรียน กิจกรรมการเรียน (พร้อมและมีสื่อให้เลือกหลากหลายทาง และการทดสอบหลังเลิกเรียน) การจัดวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมให้แต่ละลักษณะ โมดูลนี้ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสะดวกในการเรียน และช่วยให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย

ดล ฤทธิ์เรืองเดช (2552, หน้า 16) ได้ให้ความหมาย สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน ทั้งในด้านบวกและด้านลบ เป็นสิ่งเร้าและกระตุ้นให้

ผู้เรียนเกิดความสนใจในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเอง มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ และหากมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน ก็จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ เข้าใจถึงสถานภาพของตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ชาติ บุญญา (2552, หน้า 30) กล่าวว่า ครูผู้สอนที่มีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ดีนั้น จะกระทำการสอนอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ เพราะจะมีการเตรียมตัวในการสอนล่วงหน้า มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เตรียมรับกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น มีการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สอนนักเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีการประเมินผลการเรียนการสอน อีกทั้งยังปรับปรุงข้อบกพร่องของผู้เรียนอีกด้วย

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552, หน้า 27) กล่าวว่า แนวทางการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจ และแรงจูงใจในการเรียน คือ 1) การสร้างความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน เช่น การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม แผนกที่นั่งของนักเรียน 2) การยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงอารมณ์ดี 3) ใช้คำพูดที่แสดงความเมตตา และไม่ใช้วาจาเยาะเย้ยถากถางนักเรียน หรือใช้อำนาจข่มขู่ให้นักเรียนกลัว ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน ให้คำชมมากกว่าคำติ 4) ให้ความรักความอบอุ่นนักเรียนทุกคน นักเรียนควรมีความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่รัก และยอมรับของครู และเพื่อน ๆ ครูจะต้องเป็นผู้สร้างสัมพันธ์อันดี โดยจะต้องพยายามรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 5) ให้ความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจ โดยครูต้องเอาใจใส่ และสอนนักเรียนให้อยู่ด้วยกันอย่างราบรื่น ไม่ข่มเหงซึ่งกันและกัน 6) ให้ความยุติธรรม การปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนด้วยใจเป็นกลางไม่มีอคติ ต้องพยายามควบคุมอารมณ์ให้ได้ พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน 7) ให้ความไว้วางใจ และยกย่องให้นักเรียนทำงาน หรือกิจกรรมที่มอบหมาย โดยครูเป็นที่ปรึกษาให้นักเรียน นักเรียนมีอิสระในการทำงาน เข้าใจตนเอง รับผิดชอบตนเอง และเรียนรู้ด้วยตนเอง

จิรายุ คุณสืบพงษ์พันธ์ (2554, หน้า 26) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน เป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน ซึ่งสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกระบวนการเรียนที่มีชีวิตชีวา ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ หรือสืบค้นข้อมูลได้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจบทเรียนได้ด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในด้านการจัดหาแหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และสร้างความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน เป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถนำมาใช้ได้เหมาะสมกับนักเรียน การเรียนรู้ต้องเป็นไปตามกระบวนการและให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติลงมือทำงานให้มากที่สุด ครูเป็นผู้วางแผน เตรียมการ ออกแบบการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ถ้าครูมีพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ดี ครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน ซึ่งจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกและสร้างความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจของผู้เรียนต่อไป

สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน

Astin (1971, p. 144) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ในการปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ให้เกิดกับผู้เรียนจึงมุ่งหวังจัดการเรียนการสอนที่เป็นธรรมชาติให้ผู้เรียนรู้จักคิด ค้นคว้า วิเคราะห์ แก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ครูผู้สอนจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ ให้น่าสนใจกับผู้เรียนรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีพ บทเรียนจะต้องให้ผู้เรียนรู้ให้ใช้ปัญหาทางแก้ไข ปัญหา สืบค้น ค้นคว้า พยายามหาคำตอบ รู้จักและรักการทำงานเป็นทีม ขณะเดียวกันบทเรียนก็ต้องท้าทายให้อยากเรียนรู้และเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไปพร้อมกันมากกว่าการฟังคำบรรยาย หรือจดตามคำบอกของครู อาจารย์ เพราะว่ากระบวนการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่การศึกษาขั้นต่อไปหรือการดำเนินชีวิตในวันข้างหน้า

Astin (1971, p. 56) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึงสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน เช่น ความสามัคคีในกลุ่มนักศึกษา การยอมรับรุ่นพี่รุ่นน้อง ความร่วมมือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ความเสียสละระหว่างกลุ่ม

มาริสา ชรรมะ (2545, หน้า 16) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเพื่อน ในด้านต่าง ๆ เช่น ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ การแต่งกายที่สะอาดเรียบร้อย รักสงบ ไม่ทะเลาะวิวาท เคารพนับถือครูอาจารย์ และการตั้งใจเรียน เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ สิ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ถ้ามีพฤติกรรมไม่ดีก็มีผลต่อการเรียนรู้ต่อเพื่อนร่วมชั้นด้วย

สุชา จันท์ธรม (2542, หน้า 153) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน มีอิทธิพลอย่างมากต่อความประพฤติ การแต่งกาย กิริยาท่าทาง มีการพยายามเลียนแบบ เพื่อให้เกิดเป็นสัญลักษณ์ประจำกลุ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นพยายามที่จะหาเพื่อนที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน มีรสนิยม

เหมือนกัน เพื่อจะได้สมาคมพูดคุยสังสรรค์ วัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ โดยเริ่มจากความเป็นเพื่อนก่อน เพื่อเรียนรู้ถึงนิสัยใจคอ ทักษะคติ และรสนิยมของกันและกัน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 อ้างถึงใน นภาพร อติศักดิ์, 2555, หน้า 37) ได้กล่าวว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ไว้ดังนี้ 1) เป็นกลุ่มที่ประสานชีวิตจากสังคมในบ้าน ไปสู่มหาวิทยาลัย ทำให้บัณฑิตได้รู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จด้านใดด้านหนึ่ง 2) เป็นกลุ่มที่สนับสนุนและเป็นเครื่องมือให้บรรลุเป้าหมายพุทธปัญญาของการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย 3) เป็นกลุ่มที่สนับสนุนสนองอารมณ์ จิตใจ และความต้องการของนิสิต ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับอาจารย์ ห้องเรียน และมหาวิทยาลัย 4) เป็นกลุ่มที่เปิดโอกาสให้นิสิตได้เรียนรู้ และเข้าใจชีวิตการอยู่ร่วมกัน การสมาคม และการทำงานกับคนที่มีความหลังแตกต่างกัน ได้ดี

อรพินธุ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2533, หน้า 48) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้น ประกอบด้วย 1) ความสนใจในการเรียนของเพื่อนร่วมชั้น ได้แก่ ถิ่นการเรียนเป็นเรื่องสำคัญ ติดตามเนื้อหาที่เรียนตลอดเวลา ศึกษาค้นคว้า หากความรู้เพิ่มเติมจากที่เรียนในห้องเสมอ ร่วมอภิปรายต่าง ๆ ในชั้นเสมอ ๆ แข่งขันเรียนและกิจกรรม 2) พฤติกรรมการเรียนของเพื่อนร่วมชั้น ประกอบด้วย ทำงานร่วมกับผู้เรียนอื่น ๆ ได้ มาเรียนสม่ำเสมอ ส่งการบ้าน หรือรายงานตามกำหนดเวลา จดงานอย่างเป็นระบบ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอารมณ์ขัน และสนุกสนานกับการเรียน สนใจตอบคำถามของในครูขณะเรียน 3) พฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้น ประกอบด้วย แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เหนียวฉลาด รักสงบ ไม่ชอบทะเลาะวิวาท เคารพนับถือครู ทั้งต่อหน้าและลับหลัง สนใจวิธีการสอนของครู 4) การมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของเพื่อนร่วมชั้น เข้าห้องเรียนช้า คุยเสียงดังขณะอยู่ในชั้นเรียน เรียนอ่อน ได้เพียงครูอย่างไร้เหตุผล

รักณี มั่นจิตร (2550, หน้า 26) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ด้านความสนใจในการเรียน ด้านวิชาการ และด้านความประพฤติตลอดจนบุคลิกภาพในอนาคต

วิจิตร อาวะกุล (2542, หน้า 26) ได้กล่าวถึงคำกล่าวของ อริสโตเติล นักปราชญ์ชาวกรีก ว่า “มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันเป็นหมู่เหล่า เป็นกลุ่มก้อน มีปฏิกริยาตอบโต้ในกลุ่มหรือทางสังคมซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความปลอดภัยและอยู่รอดของชีวิตร่วมกัน ซึ่งเป็นการตอบสนองสัญชาตญาณของมนุษย์” ดังนั้นสังคมกลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย การคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเพื่อนคือ สิ่งแวดล้อมที่หล่อหลอมชีวิต ถ้าคบเพื่อนดี จะชักนำไปในทางที่ดี ถ้าคบเพื่อนไม่ดีจะชักนำไปในทางที่ไม่ดี

ความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้น David (1971, p. 578) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นมากมีแนวโน้มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นน้อย David and Hare (1956, pp. 13-20) ศึกษาพบว่า ลักษณะวัฒนธรรมของกลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบอย่างเดียวที่สำคัญที่สุด Siegel and Sidney (1957, pp. 360-364) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องกลุ่มอิง (Reference group) ความเป็นสมาชิกกลุ่มการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พบว่า ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการฟัง เชื่อฟังผู้ที่มีอำนาจ และทักษะต่อสถานภาพทางสังคมของตนเองจะเปลี่ยนแปลงมากที่สุดเมื่อนักศึกษาจำเป็นต้องนำสมาชิกของกลุ่มที่ไม่พึงพอใจมาเป็นกลุ่มอิงของตน ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า เพื่อนเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

Decoster (1971, p. 5789-A อ้างถึงใน อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริงาม, 2550, หน้า 44) ได้ศึกษาความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์สูง และแนวโน้มที่มีผลสัมฤทธิ์กับค่านิยมของกลุ่มเพื่อน ดังที่ Gotlied and Hodgkins (1963, pp. 226-289 อ้างถึงใน อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริงาม, 2550, หน้า 44) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและลักษณะของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ผลของการศึกษาพบว่า นักศึกษามีแนวโน้มแยกตัวออกจากชุมชนในสถาบันไปแสวงหาค่านิยมจากกลุ่มเพื่อน ลักษณะวัฒนธรรมของกลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบอย่างเดียวที่สำคัญที่สุดในประสบการณ์ของนักศึกษา และได้ศึกษาถึงอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษา พบว่า พฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย ความสนใจ ความตั้งใจเรียน พฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของเพื่อนร่วมชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านวิชาการ ด้านพฤติกรรม และบุคลิกภาพของนักเรียน

สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการของผู้เรียน

Astin (1985, p.135) ให้ความหมายของ สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการให้บริการนักเรียน หมายถึง ลักษณะสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้นักเรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัย และความสบาย เช่น บริการแนะแนว บริการสุขภาพ บริการด้านสวัสดิการ ห้องสมุด บริการประชาสัมพันธ์ บริการด้านการจัดหางาน และบริการด้านอาชีพ

Good (1970, p. 356 อ้างถึงใน นลินี รอดเงิน, 2558 หน้า 21) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียนว่า หมายถึง การให้บริการของสถาบันการศึกษาแก่นักเรียน ทั้งเป็นรายบุคคลและ

รายกลุ่ม ในแง่ของการให้คำปรึกษา การบริการและสวัสดิการนักเรียน เช่น การแนะแนวการศึกษา และอาชีพ การจัดหางาน เป็นต้น

Brook (1965, p. 45) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารว่า เนื่องจากนักศึกษามีลักษณะพิเศษ คือ ความกระตือรือร้นสนใจในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ และสภาพสังคมชอบความยุติธรรม สถานศึกษาจึงควรเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารออกกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ อาจารย์และฝ่ายกิจการนักศึกษาที่เสนอข้อเรียกร้องต่อสถานศึกษา เป็นที่ปลูกฝังค่านิยม ทศนคติ ที่ถูกต้องให้กับนักศึกษาและเป็นผู้ที่คอยตักเตือนแนะนำแก่นักศึกษาที่ประพฤติผิดกฎระเบียบของสถานศึกษา

ระบบบริหารจัดการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ในการจัดระบบการศึกษา ถ้าระบบการบริหารเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จะทำให้นักเรียนนักศึกษาเกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่ระบบการบริหารการศึกษาที่ดีต้องให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น ดังเช่น ภิญญู สาทร (2526, หน้า 10) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็กเยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุกด้าน เช่น ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรมทั้งในด้าน สังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพของสังคม โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน และไม่เป็นระเบียบแบบแผนทั้งในและนอกสถานศึกษา

ชุตินาถ อินทร์พวง (2549, หน้า 25-27) ได้กล่าวว่า การจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับความสะดวกปลอดภัย โรงเรียนจึงจัดบริการต่าง ๆ ให้ เช่น การบริการอาหารกลางวัน การจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การจัดบริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน การจัดห้องดนตรีสากล การจัดสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน การจัดบริการสืบค้น เป็นต้น จะได้กล่าวถึงรายละเอียดของการจัดบริการต่าง ๆ เหล่านี้ตามลำดับต่อไป 1) การจัดบริการอาหารกลางวัน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกสุขลักษณะและราคาถูก นอกจากนี้ นักเรียนจะได้ไม่ต้องไปรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านหรือที่อื่น ซึ่งอาจเกิดปัญหาตามมาภายหลัง โดยให้คนอื่นเข้ามาขายในโรงเรียน โดยโรงเรียนเป็นผู้ควบคุมดูแลในเรื่อง ความสะอาด ราคา คุณภาพ ประโยชน์ 2) การจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ส่งเสริมโดยจัดการตรวจสุขภาพร่างกายประจำปีร่วมกับโรงพยาบาลประจำอำเภอนั้น ๆ ปีละ 1 ครั้ง เจ้าหน้าที่ของทางโรงพยาบาล ครูร่วมติดตามสุขภาพแบบต่อเนื่อง การจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยนี้นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับนักเรียน เพราะถ้านักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์ย่อมประสบความสำเร็จในการเรียน 3) การจัดบริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน เป็นบริการที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้เกิด

ความปลอดภัยแก่นักเรียนทั้งขณะอยู่ในโรงเรียนและขณะเดินทางไปโรงเรียนและเดินทางกลับบ้าน เช่น ความปลอดภัยในการเดินข้ามถนน ความปลอดภัยจากคนร้าย อุบัติเหตุในสนาม หรือ โรงฝึกงาน และการป้องกันเพลิงไหม้ 4) การจัดบริการธนาคารโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จัก ออกออม โดยการจัดการบริการให้นักเรียน ใช้บริการช่วงเช้า-กลางวัน สามารถเบิก-ถอน ได้ทุกวันตาม เวลาที่กำหนด โรงเรียนฝึกให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับคุณครูในการทำงานร่วมกับธนาคารโรงเรียน และนักเรียนที่เป็นลูกค้าของธนาคาร ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากจึงทำให้นักเรียนมีความปลอดภัยที่ไม่ ต้องใช้เวลาทางการเรียนไปติดต่อบริการข้างนอก 5) การบริการสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน เพื่อจำหน่ายหนังสือ แบบเรียนเครื่องเขียนต่าง ๆ เช่น หอสมุด ดินสอ ปากกา กระดาษ ยางลบ และอื่น ๆ แก่นักเรียน โดยจำหน่ายในราคาถูกลงกว่าท้องตลาด เพื่อบริการแก่นักเรียนที่ซื้อในราคาถูก และไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปซื้อที่ตลาด เพราะบางโรงเรียนก็ตั้งอยู่ไกลจากตลาดมาก ดังนั้น การจัดการบริการด้านนี้จึงให้ความสะดวกแก่นักเรียนมาก 6) การจัดการเกี่ยวกับการเงิน โรงเรียนควรจัดการบริการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่นักเรียนที่ยากจน เพื่อจะได้ ศึกษาเล่าเรียนจนจบ อาจจะทำเกี่ยวกับการช่วยเหลือนักเรียนในการยืม การให้นักเรียนทำงาน ตอนเย็นหรือวันหยุดแล้วให้ทุนการศึกษา เป็นต้น

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการให้บริการแก่นักเรียนเป็นการเตรียม โดยโรงเรียน เป็นผู้จัดบริการต่าง ๆ ได้แก่ การบริการอาหารกลางวัน การให้ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล ความปลอดภัย ความรู้ด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากห้องเรียน และอื่น ๆ แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมสำหรับการเรียน ตลอดจนการให้บริการนั้นต้อง เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้เรียน

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 มีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง คือ เพศ และ ระดับชั้น ดังผลการวิจัยของบุคคลต่อไปนี้

เพศ เป็นตัวแปรหนึ่งที่เป็นสาเหตุให้บุคคลมีความคิดเห็นแตกต่างกัน Krasner and Leonard (1974, p. 342) กล่าวว่า เพศจะมีผลต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ รักณี มั่นจิตร (2550) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน วังน้ำเย็นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญกล้า ปลื้มอารมณ์ (2551) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อม

ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านวังวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านลักษณะพฤติกรรมของนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีลักษณะพฤติกรรมที่มีปัญหามากกว่านักเรียนชาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริวัสสา นิธิมาพงศ์ไท (2555) ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคนซัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ใน 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติดิกันต์ นวลละออ (2556) ได้ศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเกตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเกตุ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองเกตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะณี จันทร โสภา (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านสะพานสี่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านการเรียน การสอน และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทณี จำริญพานิช (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมและ รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับจากมากไปน้อยสามอันดับ ได้แก่ ด้านการจัด กิจกรรมของผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน และด้านการเรียน การสอน และการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน เจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาจำแนกตามเพศ โดยรวมและ รายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิตพล เข้มชุตติ (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทรสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสิงห์ สมุทรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินรัตน์ สีคามเม (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยมากกว่าเพศชาย

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศของนักเรียน สรุปว่า เพศของนักเรียน คือ เพศหญิง และเพศชาย เป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงกำหนดเพศของนักเรียนเป็น ตัวแปรต้นในการวิจัยในครั้งนี้

ระดับชั้น เป็นตัวแปรหนึ่งที่เป็นสาเหตุให้บุคคลมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เนื่องจาก ประสบการณ์ อายุ และวุฒิภาวะที่แตกต่างกันทำให้ความรู้สึกรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอาจ มีความเห็นที่แตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาคม รุณสิงาม (2550) ได้ศึกษา ศึกษา สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ยกเว้น ด้านอาคารสถานที่ และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีความเห็นว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความเหมาะสมสูงกว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขช ยาสา (2553) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐมนต์ ปัญจวิณิน (2553) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนไร่จันทร์ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนไร่จันทร์ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนไร่จันทร์ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริวัสสา นิธิมาพงศ์ไท (2555) ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคนซัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยองใน 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม

มาพบตามอำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับชั้น พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการให้บริการผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะณี จันทร์โสภา (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่าการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสะพานสี่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านการเรียนการสอน และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินรัตน์ สีคามเม (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านอาคารสถานที่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านอาคารสถานที่ และด้านสุขภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิตพล เข้มชุตติ (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นฤมล ก้อนขาว (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรัทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรัทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้นของนักเรียน สรุปว่า ระดับการศึกษาแต่ละระดับชั้นมีช่วงอายุที่แตกต่างกัน มีพัฒนาการความเข้าใจ และทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน เป็นผลให้ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนแต่ละระดับการศึกษาแตกต่างกันไป ผู้วิจัยจึงกำหนดระดับชั้นเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

จากทฤษฎีและผลการวิจัย ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เพศ และระดับชั้น ของนักเรียน มีอิทธิพลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจ และเลือกเป็นตัวแปร ที่นำมาศึกษาครั้งนี้ รวม 2 ตัวแปร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กรรองทอง วันสวัสดิ์ (2551) ได้ทำการวิจัยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้านคลองคดสิบสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการให้บริการด้านการบริหาร และ ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ สภาพแวดล้อมทางการเรียนเปรียบเทียบตามช่วงชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ โดยภาพรวมความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สูงกว่าความพึงพอใจของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3

อาภาภรณ์ พายสำโรง (2552) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน พรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียนพรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว ทั้งโดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านการให้บริการผู้เรียน

สุชาวรินทร์ บุญเกิด (2550) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อม ทางการเรียนของโรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ โดยรวมและรายด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับ มากและเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน บ้านคลองยายอินทร์ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รุ่งนภา คนเล (2553) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุขช ยาสา (2553) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะทั่ว เขต 2 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะทั่ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะทั่ว เขต 2 จำแนกตามเพศของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมฤทัย รอดพูนพงศ์ (2553) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดลอมในโรงเรียนมัธยมศึกษาท่าแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดลอมในโรงเรียนมัธยมศึกษาท่าแกลง โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ณฐมนต์ ปัญจวิณิน (2553) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนไร่จันทร์ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนไร่จันทร์ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนไร่จันทร์ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามเพศของนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบจำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ยิวลดี จำปาไชย (2555) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองยายเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองยายเมือง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

นภาพร อติศักดิ์ (2555) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านหนองปรือ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัด

กิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านการให้บริการนักเรียน ตามลำดับ

เด่นชัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ใน 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามระดับชั้น พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการให้บริการผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อติติกานต์ นวลละออ (2556) ได้ศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองเกตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองเกตุ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองเกตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิเดช สุรเกียรติกุล (2557) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ 2 โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ปิยวรรณ อหันตะ (2557) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนโรงเรียนบ้านท่าด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนโรงเรียนบ้านท่าด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนโรงเรียนบ้านท่าด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการให้บริการผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05

พชนี จำริญพานิช (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับจากมากไปน้อยสามอันดับ ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน และด้านการเรียนการสอน และการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาจำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รัชดาวดี โถชารี (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนโรงเรียนวัดเสม็ด (วุฒิสุนทรวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนโรงเรียนวัดเสม็ด (วุฒิสุนทรวิทยา) โดยรวมและด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดเสม็ด (วุฒิสุนทรวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวิจักขณ์ หันชัยเนา (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า สภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

สุบิน สุขเดช (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน และด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียน และการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มะณี จันทร์โสภา (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสะพานสี่ โดยรวมและรายด้านอยู่ใน

ระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านการเรียนการสอน และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนเมื่อจำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นฤมล ก้อนขาว (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีมหาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีมหาสมุทร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่ และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีมหาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทิติพล แยมชุตติ (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

Astin (1968) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา และอาชีพของนักศึกษา พบว่า การเลือกเรียนวิชาและอาชีพของนักศึกษา มักจะคล้อยตามกลุ่มเพื่อน หรือกล่าวไว้ว่า นักศึกษาจะยึดถือการตัดสินใจของตัวเอง หรือจะเปลี่ยนแปลงการเลือกนั้นขึ้นอยู่กับว่ามีจำนวนของเพื่อนที่เลือกสาขาอาชีพเดียวกัน

Rice (1975) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue university) พบว่าทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกับเป้าหมายในการศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ความพึงพอใจและบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กัน

Agthe (1980) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้บทบาทและหน้าที่ของครูใหญ่ และครูในงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูใหญ่และครูน้อยยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะ โดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน 2) ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานอื่น ๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศมากยิ่งขึ้น 3) ครูใหญ่และครูน้อยมีความเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรในโรงเรียน 4) นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงานและมีการทำงานเป็นคณะมากยิ่งขึ้น

Kendall (1992) ได้ศึกษาถึงสภาพแวดล้อมเพื่อเชื่อมโยงสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างองค์กร หน่วยงาน โรงเรียน และครอบครัว เพื่อสร้างโอกาสทางการเรียนรู้เพิ่มคุณค่าให้กับชีวิต และส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน

Alonso (2006) ได้ศึกษาการกำหนดคุณภาพของสภาพแวดล้อมทางการเรียนสำหรับจุดที่เป็นมุมมองของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยสำรวจจากนักเรียน 630 คน จากโรงเรียน 3 แห่ง พบว่า การกำหนดรูปแบบการสอนและความคาดหวังเพื่อเพิ่มแรงจูงใจเกิดขึ้นจากนิสัยที่ทำเป็นประจำของนักเรียน

Katrien (2006) ได้ศึกษาพลวัตที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเริ่มเรียนของนักเรียน โดยศึกษาอิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประถมศึกษา 790 คน พบว่าวิธีการเริ่มเรียนและกลยุทธ์ของนักเรียนมีนัยสำคัญในระดับต่ำ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้โรงเรียนจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากความสำคัญของการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน และด้านการบริการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 100 คน โดยมีเพศชาย 30 คน และเพศหญิง 70 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) แล้วจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับชั้นเป็นเกณฑ์ ในการแบ่งชั้น จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน ดังตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและระดับชั้นของนักเรียน โรงเรียน
เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
ปีการศึกษา 2559

ระดับชั้น	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	13	25	38	10	20	30
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	9	32	41	7	26	33
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	8	13	21	6	11	17
รวม	30	70	100	23	57	80

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) มีจำนวน 2 ข้อ คือ เพศ
และระดับชั้น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ
นักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้าน
การให้บริการของผู้เรียน

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ
ตามแนวคิดของ Likert (1976) ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสอบถามที่สัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอที่ปรึกษาหลักเพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปหาคุณภาพ โดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) ค่าอำนาจจำแนก (Discriminant) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น
 3.1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.1.2 ดร.สถาพร พงษ์พิบูล

อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.1.3 ดร.ปรีชา กระแสร์

รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร

3.2 จัดทำแบบสอบถามโดยปรับปรุงจากความเห็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบแล้วนำเสนอที่ปรึกษาหลักพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

3.3 การหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

3.3.1 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .29 ถึง .79

3.3.2 วิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach (1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการ และขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามจำนวน 80 ฉบับ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนน้ำหนักแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ ความหมายคะแนนเฉลี่ยของคะแนน โดยอาศัยแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 122)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมมีเหมาะสมที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมมีเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมมีเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมมีเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมมีเหมาะสมน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับใดได้โดยหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามระดับชั้น ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe's method

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
SD	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน ค่าสถิติแจกแจงแบบที
F	แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ
p	แทน ความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนในการทดสอบสมมติฐาน
df	แทน ชั้นของความอิสระ
SS	แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง
MS	แทน ค่าความแปรปรวน
*	แทน ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน เรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนผู้ให้ข้อมูล จำแนกตาม เพศ และระดับชั้นเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน
เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ
โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และจำแนกตามระดับชั้น โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบ
ได้เปรียบเทียบความต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's method

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนผู้ให้ข้อมูล จำแนกตาม เพศ และ
ระดับชั้น ของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ 4-1 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ และ ระดับชั้น

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	23	28.75
2. หญิง	57	71.25
รวม	80	100.00
ระดับชั้น		
1. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	30	37.50
2. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	33	41.25
3. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	17	21.25
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 4-1 พบว่า ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น
เพศหญิง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 71.25 และ เพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75
และเมื่อพิจารณาตามระดับชั้น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 33 คน
คิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมาเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตารางที่ 4-2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวม และรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	(n = 80)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านอาคารสถานที่	3.85	0.52	มาก	3
2. ด้านการเรียนการสอน	4.40	0.59	มาก	1
3. ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน	4.13	0.59	มาก	2
4. ด้านการบริการ	3.75	0.65	มาก	4
รวม	4.01	0.49	มาก	-

จากตารางที่ 4-2 พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน
เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน
ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ ตามลำดับ

ตารางที่ 4-3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	(n = 80)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ที่ตั้งของโรงเรียนมีความสะดวกในการคมนาคม	4.23	0.69	มาก	2
2. สภาพอาคารและห้องเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัย	4.18	0.76	มาก	3
3. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนร่มรื่นสวยงามเอื้อ ต่อการจัดการเรียนรู้	4.38	0.72	มาก	1
4. โรงเรียนจัดเตรียมห้องเรียนไว้สำหรับนักเรียน อย่างเหมาะสม	4.11	0.71	มาก	4
5. โต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนมีสภาพเรียบร้อย พร้อมใช้งาน	3.41	0.82	ปานกลาง	7
6. โรงเรียนจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ใน ห้องปฏิบัติการในห้องเรียนอย่างเพียงพอ	3.63	0.86	มาก	6
7. ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	4.11	0.80	มาก	5
8. ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาด ถูกสุขลักษณะและ เพียงพอ	3.20	1.01	ปานกลาง	9
9. จุดบริการน้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาดในโรงเรียนมี อย่างเพียงพอ	3.39	1.07	ปานกลาง	8
รวม	3.85	0.52	มาก	-

จากตารางที่ 4-3 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียน
เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านอาคารสถานที่
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
สามอันดับแรก ได้แก่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ที่ตั้งของ
โรงเรียนมีความสะดวกในการคมนาคม และสภาพอาคารและห้องเรียนมีความมั่นคงแข็งแรงและ
ปลอดภัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	(n = 80)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ครูมีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน	4.39	0.74	มาก	4
2. ครูมีการวัดและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์ การจัดเรียนรู้	4.50	0.69	มาก	2
3. ครูมีความสนใจ มีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียน	4.43	0.74	มาก	3
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็น สำคัญ	4.30	0.82	มาก	7
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่าง เหมาะสม	4.30	0.82	มาก	7
6. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ	4.34	0.78	มาก	5
7. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดง ความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง	4.58	0.63	มากที่สุด	1
รวม	4.40	0.59	มาก	-

จากตารางที่ 4-4 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์
พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการเรียนการสอน โดยรวม
และรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ครูเปิด โอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
สามอันดับแรก ได้แก่ ครูเปิด โอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียน
การสอนอย่างทั่วถึง ครูมีการวัดและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์การจัดเรียนรู้ และครูมี
ความสนใจ มีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้
โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	(n = 80)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. นักเรียนมีความรัก ความสามัคคีกันในกลุ่มเพื่อน นักเรียน	3.39	0.95	ปานกลาง	6
2. นักเรียนให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน	4.01	0.86	มาก	5
3. นักเรียนมีความรู้สึกสนุกสนานและเป็นกันเองเมื่อได้ เข้ากลุ่มกับเพื่อน ๆ	4.11	0.81	มาก	4
4. นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.23	0.75	มาก	2
5. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายใน โรงเรียน	4.30	0.77	มาก	1
6. นักเรียนมีความรู้สึกรักและผูกพันต่อเพื่อน ร่วมสถาบัน	4.18	0.79	มาก	3
รวม	4.13	0.59	มาก	-

จากตารางที่ 4-5 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียน
เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน
โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น นักเรียนมีความรักความสามัคคีกันในกลุ่ม
เพื่อนนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่
นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายใน โรงเรียน นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษย
สัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน และนักเรียนมีความรู้สึกรักและผูกพันต่อเพื่อนร่วมสถาบัน
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ นักเรียนมีความรักความสามัคคีกันในกลุ่มเพื่อนนักเรียน

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริการ

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	(n = 80)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. โรงอาหารในโรงเรียนมีความสะอาดถูกสุขลักษณะ	3.89	0.76	มาก	4
2. โรงอาหารมีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับรับประทานอาหาร อย่างเพียงพอ	3.39	0.97	ปานกลาง	6
3. โรงเรียนมีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ	3.24	0.96	ปานกลาง	8
4. ห้องสมุด หนังสือและ บริการ Internet ที่เพียงพอ ต่อนักเรียน	3.70	1.06	มาก	5
5. ห้องพยาบาลมีความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ	3.34	1.01	ปานกลาง	7
6. นักเรียนมีความสะดวกในการให้บริการสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน	4.03	0.83	มาก	2
7. โรงเรียนมีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ค่ารถ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน อย่างเหมาะสม	4.03	1.01	มาก	3
8. โรงเรียนมีครูแนะแนวคอยให้คำแนะนำปรึกษา นักเรียนอย่างเหมาะสม	4.39	0.75	มาก	1
รวม	3.75	0.65	มาก	

จากตารางที่ 4-6 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์
พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริการ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดสาม
อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีครูแนะแนวคอยให้คำแนะนำปรึกษานักเรียนอย่างเหมาะสม นักเรียนมี
ความสะดวกในการให้บริการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน และ โรงเรียนมีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น
ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ค่ารถ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ

โรงอาหารมีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ โรงเรียนมีห้องน้ำที่สะอาด
ถูกสุขลักษณะ ห้องพยาบาลมีความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียนเกาะจันทร์
พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ โดยใช้
การทดสอบค่าที (t-test) และจำแนกตามระดับชั้น โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-
way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบ
ได้เปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's method

ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อม ทางการเรียน	ชาย				หญิง			
	(n = 23)				(n = 57)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านอาคารสถานที่	3.79	0.46	มาก	4	3.87	0.54	มาก	3
2. ด้านการเรียนการสอน	4.32	0.54	มาก	1	4.44	0.61	มาก	1
3. ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน	4.13	0.59	มาก	2	4.12	0.59	มาก	2
4. ด้านการให้บริการ	3.85	0.59	มาก	3	3.71	0.67	มาก	4
รวม	4.00	0.45	มาก	-	4.01	0.51	มาก	-

จากตารางที่ 4-7 พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน
เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ
เป็นดังนี้

เพศชาย โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านการบริการ และด้านอาคาร
สถานที่ ตามลำดับ

เพศหญิง โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมาก

ไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านการบริการ ตามลำดับ

ตารางที่ 4-8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ชาย		หญิง		<i>t</i>	<i>p</i>
	(n = 23)		(n = 57)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านอาคารสถานที่	3.79	0.46	3.87	0.54	-0.65	.52
2. ด้านการเรียนการสอน	4.32	0.54	4.44	0.61	-0.77	.44
3. ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน	4.13	0.59	4.12	0.59	.05	.96
4. ด้านการให้บริการ	3.85	0.59	3.71	0.67	.92	.36
รวม	4.00	0.45	4.01	0.51	-0.09	.93

จากตารางที่ 4-8 พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4-9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	มัธยมศึกษาปีที่ 4				มัธยมศึกษาปีที่ 5				มัธยมศึกษาปีที่ 6			
	(n = 30)				(n = 33)				(n = 17)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านอาคารสถานที่	3.72	0.52	มาก	3	4.00	0.47	มาก	3	3.77	0.56	มาก	3
ด้านการเรียนการสอน	4.23	0.64	มาก	1	4.54	0.54	มากที่สุด	1	4.45	0.55	มาก	1
ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน	3.84	0.57	มาก	2	4.41	0.41	มาก	2	4.08	0.66	มาก	2
ด้านการให้บริการ	3.65	0.76	มาก	4	3.86	0.59	มาก	4	3.71	0.52	มาก	4
รวม	3.84	0.53	มาก	-	4.17	0.41	มาก	-	3.97	0.48	มาก	-

จากตารางที่ 4-9 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น เป็นดังนี้
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ ตามลำดับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ ตามลำดับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ ตามลำดับ

ตารางที่ 4-10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	1.40	0.70	2.70	.07
	ภายในกลุ่ม	77	19.97	0.26		
	รวม	79	21.37			
2. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.48	0.74	2.20	.12
	ภายในกลุ่ม	77	25.98	0.34		
	รวม	79	27.46			
3. ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.48	2.58	9.25*	.00
	ภายในกลุ่ม	77	25.98	0.28		
	รวม	79	27.46			
4. ด้านการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.75	0.37	.89	.41
	ภายในกลุ่ม	77	32.18	0.42		
	รวม	79	32.92			

ตารางที่ 4-10 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม ทางการเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
	ระหว่างกลุ่ม	2	1.71	0.85	3.81*	.03
รวม	ภายในกลุ่ม	77	17.23	0.22		
	รวม	79	18.93			

*p < .05

จากตารางที่ 4-10 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน
เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น
นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมและด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน
และด้านการบริการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4-11 การทดสอบรายคู่สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์
พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนก
ตามระดับชั้น ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน

ระดับชั้น	$\bar{X}$	มัธยมศึกษาปีที่ 4 3.84	มัธยมศึกษาปีที่ 5 4.41	มัธยมศึกษาปีที่ 6 4.08
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.84	-	-.57*	-.24
มัธยมศึกษาปีที่ 5	4.41		-	.33
มัธยมศึกษาปีที่ 6	4.08			-

*p < .05

จากตารางที่ 4-11 ผลการทดสอบรายคู่ของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม
ระดับชั้น ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน พบว่า มีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านสังคมกลุ่ม
ผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนรายคู่อื่น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4-12 การทดสอบรายคู่สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวม

ระดับชั้น	$\bar{X}$	มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 5	มัธยมศึกษาปีที่ 6
		3.84	4.17	3.97
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3.84	-	-.33*	-.13
มัธยมศึกษาปีที่ 5	4.17		-	.20
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3.97			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-12 ผลการทดสอบรายคู่ของสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้นด้านรวม พบว่า มีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านสังคมกลุ่มผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนรายคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ และระดับชั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) แล้วจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับชั้น เป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านการบริการของผู้เรียน หากคุณภาพของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน หลังจากปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .29 ถึง .79 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .95 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way-ANOVA และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe's method

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวม และรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียน การสอนด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการ ตามลำดับ เมื่อพิจารณา รายด้านปรากฏ ดังนี้

1.1 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ที่ตั้งของโรงเรียนมีความสะดวกในการคมนาคม และสภาพ อาคารและห้องเรียนมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ

1.2 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง ครูมีการวัดและ ประเมินผลตรงตามจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ และครูมีความสนใจ มีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูสร้าง บรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม

1.3 ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น นักเรียนมีความรักความสามัคคีกัน ในกลุ่มเพื่อนนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน นักเรียน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน และนักเรียนมีความรู้สึกรักและ ผูกพันต่อเพื่อนร่วมสถาบัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ นักเรียนมีความรักความสามัคคีกันในกลุ่ม เพื่อนนักเรียน

1.4 ด้านการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลางถึงมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีครูแนะแนวคอยให้ คำแนะนำปรึกษานักเรียนอย่างเหมาะสม นักเรียนมีความสะดวกในการให้บริการสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียน และโรงเรียนมีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ค่ารถ เพื่อช่วยเหลือ นักเรียนอย่างเหมาะสม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ โรงอาหารมีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับรับประทานอาหาร อย่างเพียงพอ โรงเรียนมีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ ห้องพยาบาลมีความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ

2. การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ และระดับชั้นเรียน

2.1 สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมและด้านสังคมกลุ่มผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เป็นสถานศึกษามีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารมีการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และมีระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ทำให้การบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาได้ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนี้ยังได้จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมได้สะอาดถูกสุขลักษณะ และสวยงาม สถานศึกษามีผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อรักษามาตรฐานที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนทุกโครงการ (โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร, 2558) ดังที่ สายสมร ภูเจริญ (2538, หน้า 3) กล่าวว่า โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้ทุกคนในโรงเรียน สร้างความรัก ความผูกพันต่อผู้บริหาร และครู จึงควรร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ของตน ให้ความรักความเมตตานักเรียนจะเกิดความรู้สึกรักและอยากมาโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิจักขณ์ หันชัยเนา (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า สภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ใน

ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เด่นชัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ที่ตั้งของโรงเรียนมีความสะดวกในการคมนาคม และสภาพอาคารและห้องเรียนมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ เนื่องจากตั้งอยู่ในอำเภอเกาะจันทร์ และมีรถโดยสารประจำทางโรงเรียนให้ความสำคัญการจัดสภาพแวดล้อมทางด้านอาคารสถานที่ในบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน และห้องเรียน มีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความร่มรื่น สวยงามเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มี โต๊ะ เก้าอี้ เพื่อเป็นที่นั่งพักผ่อน หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิจักขณ์ หันชัยเนาว์ (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า สภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูวัลดี จำปาไชย (2555) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองยายเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองยายเมือง ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤทัย รอดพูนพงศ์ (2553) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนมัธยมศึกษาท่าแฉungs สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนมัธยมศึกษาท่าแฉungs ด้านอาคารสถานที่ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติติกันต์ นวลละออ (2556) ได้ศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเกตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเกตุ ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เด่นชัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายช้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง ครูมีการวัดและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์การจัดเรียนรู้ และครูมีความสนใจ มีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียน ช้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษามีการจัด สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ครูได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล อย่างสม่ำเสมอ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอนให้นักเรียนมีความสามารถในการคิด และลงมือปฏิบัติจริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิเดช สุรเกียรติ์กุล (2557) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน กลุ่มเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ 2 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธนิ จำริญพานิช (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวรรณ อหันตะ (2557) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนบ้านท่าด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนบ้านท่าด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เด่นชัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน โดยรวมและรายช้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น นักเรียนมีความรักความสามัคคีกันในกลุ่มเพื่อนนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน และนักเรียนมีความรู้สึกรักและ

ผูกพันต่อเพื่อนร่วมสถาบัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ นักเรียนมีความรักความสามัคคีกันในกลุ่มเพื่อนนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการทำงานเป็นทีม เช่น กิจกรรมวันวิชาการ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมชุมนุม และกิจกรรม โครงการงานคุณธรรม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันทั้งในระดับห้องเรียน และระดับชั้นเรียน ประสานงาน ร่วมมือร่วมใจกันทำงานระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีให้กับนักเรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในรูปแบบของคณะกรรมการ โรงเรียน การจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา การร่วมแสดงความยินดีกับผู้ที่สำเร็จการศึกษา เพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพันต่อเพื่อนร่วมสถาบัน ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน อยู่ในระดับมาก (โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดาดี โถษาริ (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนวัดเสม็ด (วุฒิสุนทรวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนวัดเสม็ด (วุฒิสุนทรวิทยา) ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคนชัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุบิน สุขเดช (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพานทอง ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะณี จันทร์โสภา (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านสะพานสี่ ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีครูแนะแนวคอยให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียนอย่างเหมาะสม นักเรียนมีความสะดวกในการใช้บริการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน และโรงเรียนมีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ค่ารถ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ โรงอาหารมีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ โรงเรียนมีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ ห้องพยาบาลมีความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร มีการบริการด้านการแนะแนวให้กับ

นักเรียน ทั้งในด้านการศึกษาต่อ และด้านอื่น ๆ มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยครูประจำชั้น มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจัง ด้วยความเสียสละ เอาใจใส่ เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถ การเรียน สุขภาพ พฤติกรรม ด้านครอบครัว เป็นต้น มีการให้บริการสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน การให้บริการแก่นักเรียนในด้านสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษาเรียนดี แต่มีฐานะยากจน ทุนอาหารกลางวัน ค่ารถ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการให้บริการ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิจักขณ์ หันชัยเนาว์ (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า สภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 ด้านการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคนชัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ด้านการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร อติศักดิ์ (2555) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านหนองปรือ ด้านการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล ก้อนขาว (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีราชาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีราชาสมุทร ด้านการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อากาศรณ์ พายสำโรง (2552) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนพรพวงษ์กุล ด้านการให้บริการผู้เรียน ทั้งโดยรวมและรายข้อส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ และระดับชั้น

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าธรรมชาติของเด็กไม่ว่าจะเป็นหญิง หรือชายที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน มีความคุ้นเคยกับอาคารสถานที่ตลอดจนกฎระเบียบข้อบังคับ หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เหมือนกัน

หรือใกล้เคียงกัน จึงทำให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคนซัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาวรินทร์ บุญเกิด (2552) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะณี จันทร์โสภา (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทณี จำริญพานิช (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติติกานต์ นวลละออ (2556) ได้ศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเกตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเกตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริวิสา นิธิมาพงศ์ไท (2555) ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิตพล แยมชุตติ (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ระดับชั้น พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน

เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้นนักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมและด้านสังคมกลุ่มผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องมาจาก นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน และได้รับการปลูกฝัง การประพฤติปฏิบัติตนในโรงเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรมการดูแลช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียนและระหว่างที่กับน้อง นักเรียนจึงมีความรู้สึกรักและผูกพันต่อกันและรักสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมนูญ ปัญจวิณิน (2553) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนไร่จันทร์ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนไร่จันทร์ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนไร่จันทร์ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกช ยาสา (2553) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เด่นชัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยองใน 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อม

ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบ สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม มาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับชั้น พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการให้บริการผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินรัตน์ สีคามเม (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดหนองก้อ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู และด้านนักเรียนและกลุ่มเพื่อนร่วมชั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะณี จันทร์โสภา (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนบ้านสะพานสี่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านการ เรียนการสอน และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้าน สะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของ นักเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่ มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของ ผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล ก้อนขาว (2558) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อม ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีทธาสมุทร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่ และผล การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนควรปรับปรุง จุดบริการน้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาดในภายในโรงเรียนให้เพียงพอกับความต้องการ มีการจัดหาโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนมีสภาพที่เรียบร้อยพร้อมใช้งาน และควรปรับปรุงห้องน้ำ ห้องส้วม ให้มีสะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน
2. ด้านการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ และสร้างบรรยากาศ การเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม
3. ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมที่สร้างความรัก ความสามัคคีกันในกลุ่มเพื่อนนักเรียน ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน
4. ด้านการให้บริการ อำนวยความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการห้องพยาบาล จัดหาโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับรับประทานอาหารในโรงอาหารอย่างเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน และปรับปรุงห้องน้ำให้สะอาด ถูกสุขลักษณะเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน
5. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตามความคิดเห็นของนักเรียนเพศชายมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการที่มีความเหมาะสมมากกว่านักเรียนหญิง โรงเรียนควรศึกษาความต้องการของเพศหญิงด้านการให้บริการให้เหมาะสมกับความต้องการ
6. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น โรงเรียนควรให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีส่วนร่วมในจัดสภาพแวดล้อมการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร เช่น กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาโรงเรียน กิจกรรมโครงการคุณธรรม กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน
3. ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

บรรณานุกรม

- เกตุณี เกรื่อนาค. (2555). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กองวิจัยการศึกษา. (2545). การศึกษาคุณลักษณะและพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียน. กรุงเทพฯ: อรุณสภา.
- กรองทอง วันสวัสดิ์. (2551). ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของโรงเรียนบ้านคลองสิบสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมวิชาการ. (2543). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน. วารสารกรมวิชาการ, 20(1), 30-39.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษณ์สกร ชัยวีรพันธ์เดช. (2556). สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน บ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรายุ คุณสืบพงษ์พันธ์. (2554). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน พงศ์สิริวิทยา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทอำภา ภาม้ง. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาติ บุญญา. (2552). พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เชวง โฉม เพ็ญโชติรส. (2555). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร) สังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุตินาถ อินทร์พวง. (2549). *สภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐมนต์ ปัญจวิณิน. (2553). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนไร่จันทร์ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ญาณทิพย์ พนายิ่งไพศาล. (2558). *ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนหลักสูตรคูขนาน โรงเรียนมัธยมตากสินระยอง สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิตพล แยมชูติ. (2558). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดล ฤทธิ์เรืองเดช. (2552). *ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในอำเภอเกาะกูด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เด่นชัย วงษ์ช่าง. (2556). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคารเขตนครมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถาวร สารวิทย์. (2523). *การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. เอกสารประกอบการสอน
- ธรรมปิติ สิงคเสถิต. (2556). *ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นฤมล ก้อนขาว. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีธรรมาศมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นลินี รอดเงิน. (2558). สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นลินรัตน์ สีคามเม. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภาพร อติศักดิ์. (2555). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญกล้า ปลื้มอารมณ์. (2551). สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านวังวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล เมืองนครนายก. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสงค์ ทองยิ่ง. (2551). การศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนคลองกิวยิ่งวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยวรรณ อหันตะ. (2557). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนบ้านท่าด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พระมหาอำนาจ ครอบบุญ. (2547). การศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พชณี จำริญพานิช. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิทักษ์ สมาน. (2547). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 จังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทรธร ภาคสารศรี. (2552). ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเมืองพิทยา 8. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภิญโญ สาธร. (2526). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ครุสภา.
- มะณี จันทร์โสภา. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านสะพานสี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มาริสา ธรรมะ. (2545). ความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสารสนเทศสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุวัลดี จำปาไชย. (2555). สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนคลองยายเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร. (2558). รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2558. ชลบุรี: โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร.
- รัชนี มั่นจิตร. (2550). ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- รัชดาวดี โถษาริ. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดเสม็ด (วุฒิสุนทรวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี ละครวงศ์. (2548). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งนภา คนเล. (2553). ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). บุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วัลลภ กันทรัพย์. (2535). Basic needs ของโรงเรียน. *วิจัยสารสนเทศ*, 12(136), 8-10.
- วิจิตร อาวะกุล. (2542). เทคนิคมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โอ. เอส.พริ้นติ้งเฮาส์.
- วินิตา จำนงค์. (2557). การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทุ่งสุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิรัช เปยะกิ่ง. (2553). ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิรัตน์ บัวขาว. (2543). ผู้บริหารยุคโลกาภิวัตน์. *ประชาศึกษา*, 45(12), 15-21.
- วิโรจน์ จำปาทอง. (2551). ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของนักเรียนโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” จังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมฤทัย รอดพูนพงศ์. (2553). การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมท่าแฉาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สายสมร ภูเจริญ. (2538). *การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา*.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุกัญญา นุ้ยแมนเนตร. (2555). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร) สังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุคช ยาสา. (2553). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนท้าวพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุจิตรา อินอำพร. (2555). *ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชา จันทร์เอม. (2542). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุธาวรินทร์ บุญเกิด. (2550). *ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุบิน สุขเดช. (2558). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริวัสสา นิธิมาวงศ์ไท. (2555). *ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิจักขณ์ หันชัยเนา. (2558). *การศึกษาสภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). *สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษาขององค์กรมหาชน. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษาขององค์กรมหาชน.
- อรพันธุ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2533). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- อติติกานต์ นวลละออ. (2556). *การบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเกตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิเดช สุรเกียรติ์กุล. (2557). *สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนันต์ นามทองตัน. (2554). *บรรยากาศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอดอนสารจังหวัดชัยภูมิ*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อาคม รุนสีงาม. (2550). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนคลองน้ำใส วิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาภาภรณ์ พายสำโรง. (2552). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริ. (2550). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนในโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด*. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Agthe, R. R. (1980). The elementary school principals in curriculum decision making. *Dissertation Abstracts International*, 40(6), 3076-A

- Alonso, T. (2006). Learning and instruction. *Journal of Education Administration*, 16(4), 295-309.
- Astin, A. W. (1968). *The college environment*. New York: American Council on Education.
- Astin, A. W. (1971). *The college environment* (2nd ed.). New York: American Council on Education.
- Astin, A. W. (1984). *The college environment* (3rd ed.). Washington, D.C.: The American Council on Education.
- Astin, A. W. (1985). *Achieving educational excellence*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Brook, L. G. (1965). *The modern university*. London: Andre Deutsch.
- Cronbach, W. G. (1990). *Essentials of psychology testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- David, A. D. (1971). Some effects of different classroom conditions upon interpersonal relationships: Personal adjustment and achievement for college freshmen. *Dissertation Abstracts International*, 31(1), 5789-A
- David, J. S., & Hare, A. P. (1956). Button-down collar culture: A study of Undergraduate life at a men's College. *Human Organization*, 14(4), 13-20.
- Harold, W. (1964). *Personality change student*. New York: Nevitt standford.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Education administration*. Singapore: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Katrien, S. (2006). Learning and instruction. *Journal of Education administration*, 16(4), 279-294.
- Kendall, P. C. (1992). *Anxiety disorders in youth: Cognitive behavioral intervention*. Boston: Allyn & Bacon.
- Krasner, L., & Leonard, P. U. (1974). *Behavior influence and personality: The social matrix of human action*. New York: Rinehart and Winston.
- Likert, J. (1976). *New ways of managing conflict*. New York: McGraw-Hill.
- McVey, G. F. (1989). *Learning environment*. In *the international encyclopedia of educational teaching*. Oxford: Pergamon Press.

- Rice, J. C. (1975). Relationships among major education goals: Perception of campus environment and personality for junior colleges. *Dissertation Abstracts International*, 3(1), 7440-A
- Romine, S. (1974). Student and faculty perception of effective university instructional climate. *The Journal of Education Research*, 68(2), 139-143.
- Seagers, P. W. (1961). *Propose the school building code for Thailand*. Indiana: Indiana University.
- Siegel, A. E., & Sidney, S. (1957). Reference group. Membership groups and attitude change. *Journal of abnormal and Social Psychology*, 55(3), 360-364.
- Wallbery, H. J. (1987). Psychological environment. In *The international encyclopedia teaching and teacher education*. Oxford: Pergamon Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.0801

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

3 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

เนื่องด้วย นางสาวชัชกริน เจริญศรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920834 ได้รับความเห็นชอบ
ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์
พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ
ดร.สมุท ขำนาญ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
เพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษาได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
ของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.0802

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

6 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน

เนื่องด้วย นางสาวชัชกริน เจริญศรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920834 ได้รับความเห็นชอบ
ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเกาะจันทร์
พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ
ดร.สมุทร ชำนาญ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์
จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.0803

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

8 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน

เนื่องด้วย นางสาวชัชกริน เจริญศรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920834 ได้รับความเห็นชอบ
ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์
พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ
ดร.สมุทร ชำนาญ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จาก
ท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร ให้อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนและครูพร้อมทั้งบุคลากรภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพสูงสุดต่อไป

2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

4. ข้อมูลของท่าน ผู้ศึกษาจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอผลการศึกษารวม ดังนั้น การตอบคำถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวชัชกริน เจริญศรี

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความตามความจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 4

มัธยมศึกษาปีที่ 5

มัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน

เกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดในแต่ละข้อ
ตามความคิดเห็นของนักเรียนช่องคะแนนต่าง ๆ มีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	ด้านอาคารสถานที่					
1	ที่ตั้งของโรงเรียนมีความสะดวกในการคมนาคม					
2	สภาพอาคารและห้องเรียนมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย					
3	สภาพแวดล้อมของโรงเรียนร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					
4	โรงเรียนจัดเตรียมห้องเรียนไว้สำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสม					
5	โต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนมีสภาพเรียบร้อยพร้อมใช้งาน					
6	โรงเรียนจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการในห้องเรียนอย่างเพียงพอ					
7	ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
8	ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ					
9	จุดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดในโรงเรียนมีอย่างเพียงพอ					
	ด้านการเรียนการสอน					
10	ครูมีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน					
11	ครูมีการวัดและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้					
12	ครูมีความสนใจ มีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียน					
13	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ					
14	ครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม					
15	ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ					

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
16	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง					
	ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน					
17	นักเรียนมีความรัก ความสามัคคีกันในกลุ่มเพื่อนนักเรียน					
18	นักเรียนให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน					
19	นักเรียนมีความรู้สึกสนุกสนานและเป็นกันเองเมื่อได้เข้ากลุ่มกับเพื่อน ๆ					
20	นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน					
21	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน					
22	นักเรียนมีความรู้สึกรักและผูกพันต่อเพื่อนร่วมสถาบัน					
	ด้านการบริการ					
23	โรงอาหารในโรงเรียนมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ					
24	โรงอาหารมีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ					
25	โรงเรียนมีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ					
26	ห้องสมุด หนังสือและ บริการ Internet ที่เพียงพอต่อนักเรียน					
27	ห้องพยาบาลมีความสะอาด รวดเร็วในการให้บริการ					
28	นักเรียนมีความสะดวกในการให้บริการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน					
29	โรงเรียนมีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ค่ารถ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม					
30	โรงเรียนมีครูแนะแนวคอยให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียนอย่างเหมาะสม					

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ตารางที่ ค-1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพแวดล้อม
ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.41	16	.63
2	.29	17	.54
3	.37	18	.57
4	.53	19	.43
5	.65	20	.71
6	.76	21	.50
7	.57	22	.66
8	.60	23	.68
9	.54	24	.56
10	.74	25	.61
11	.68	26	.65
12	.51	27	.72
13	.79	28	.69
14	.63	29	.53
15	.66	30	.70

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = .95

ตารางที่ ค-2 ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางการเรียน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			IOC (ค่าเฉลี่ย)
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
	ด้านอาคารสถานที่				
1	ที่ตั้งของโรงเรียนมีความสะดวกในการคมนาคม	+1	+1	+1	1.00
2	สภาพอาคารและห้องเรียนมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย	+1	+1	+1	1.00
3	สภาพแวดล้อมของโรงเรียนร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4	โรงเรียนจัดเตรียมห้องเรียนไว้สำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
5	โต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียนมีสภาพเรียบร้อยพร้อมใช้งาน	+1	+1	+1	1.00
6	โรงเรียนจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการในห้องเรียนอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
7	ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
8	ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
9	จุดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดในโรงเรียนมีอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
	ด้านการเรียนการสอน				
10	ครูมีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
11	ครูมีการวัดและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
12	ครูมีความสนใจ มีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
13	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00
14	ครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
15	ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	สภาพแวดล้อมทางการเรียน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			IOC (ค่าเฉลี่ย)
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
	สภาพแวดล้อมทางการเรียน				
16	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	1.00
	ด้านสังคมกลุ่มผู้เรียน				
17	นักเรียนมีความรัก ความสามัคคีกันในกลุ่มเพื่อน นักเรียน	+1	+1	+1	1.00
18	นักเรียนให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน	+1	+1	+1	1.00
19	นักเรียนมีความรู้สึกสนุกสนานและเป็นกันเองเมื่อได้ เข้ากลุ่มกับเพื่อน ๆ	+1	+1	+1	1.00
20	นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน	+1	+1	+1	1.00
21	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00
22	นักเรียนมีความรู้สึกรักและผูกพันต่อเพื่อนร่วมสถาบัน	+1	+1	+1	1.00
	ด้านการบริการ				
23	โรงอาหารในโรงเรียนมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ	+1	+1	+1	1.00
24	โรงอาหารมีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับรับประทานอาหาร อย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
25	โรงเรียนมีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ	+1	+1	+1	1.00
26	ห้องสมุด หนังสือ และบริการ Internet ที่เพียงพอ ต่อนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
27	ห้องพยาบาลมีความสะอาด รวดเร็วในการให้บริการ	+1	+1	+1	1.00
28	นักเรียนมีความสะดวกในการให้บริการสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00
29	โรงเรียนมีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหาร กลางวัน ค่ารถ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
30	โรงเรียนมีครูแนะแนวคอยให้คำแนะนำปรึกษา นักเรียนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวชัชกริน เจริญศรี
วัน เดือน ปี เกิด	27 ธันวาคม พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	266 ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 20170
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2557-2559	ครูผู้ช่วย โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร
พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน	ครู โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	การศึกษาระดับบัณฑิต (การสอนภาษาจีน) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2560	การศึกษาระดับมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา